

LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO
PRAKTIKOS APŽVALGA
2023 M. SAUSIO 1 D.–2023 M. SAUSIO 31 D.

APŽVALGĄ PARENGĖ LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO
TEISMŲ PRAKTIKOS DEPARTAMENTAS

TURINYS

I. ADMINISTRACINĖS BYLOS, KYLANČIOS IŠ GINČŲ DĖL TEISĖS VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO SRITYJE.....	4
4. NORMATINIŲ ADMINISTRACINIŲ AKTŲ TEISĖTUMO PATIKRA.....	4
<i>Dėl deklaruotos gyvenamosios vietos kriterijaus nustatymo mokesčio už ikimokyklinį ir (ar) priešmokyklinį ugdymą lengvatai gauti</i>	<i>4</i>
5. RINKIMAI, REFERENDUMAI IR POLITINIŲ PARTIJŲ VEIKLA.....	4
<i>Dėl politinės partijos teisės, pasibaigus pareiškinių dokumentų pateikimo terminui, prašyti ištaisyti klaidą, susijusią su eiliškumu kandidatų į savivaldybės tarybos narius sąraše.....</i>	<i>5</i>
<i>Dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos pareigos informuoti apie nustatytus pareiškinių dokumentų trūkumus ir nustatyti terminą jiems pašalinti</i>	<i>5</i>
<i>Dėl politinės partijos teisės atšaukti iškelto kandidato pareiškinius dokumentus.....</i>	<i>6</i>
7. SOCIALINĖ APSAUGA	6
<i>Dėl įmonės turto priverstinio įkeitimo.....</i>	<i>6</i>
<i>Dėl aplinkybių, reikšmingų vertinant elgesio taisyklių nedarbingumo metu pažeidimą</i>	<i>7</i>
8. UŽSIENIEČIŲ TEISINĖ PADĖTIS	9
<i>Dėl kompetentingos institucijos pareigos argumentuoti atsisakymą išduoti nacionalinę vizą</i>	<i>9</i>
<i>Dėl kompetentingos institucijos pareigos vertinti užsieniečio realų ryšį su nepilnamečiais jo vaikais, sprendžiant dėl draudimo tokiam užsieniečiui atvykti į Lietuvos Respubliką</i>	<i>9</i>
12. MOKESČIAI, ĮMOKOS IR KITI PRIVALOMIEJI MOKĖJIMAI.....	10
<i>Dėl vieneto pripažinimo rizikos ir privataus kapitalo subjektu jo pajamų neapmokestinimo pagal Pelno mokesčio įstatymo 12 straipsnio 5 punktą tikslais, kai šios pajamos gautos pardavus nuosavybės vertybinius popierius, įsigytus iš steigiant vienetą jo akcininkų sunėšto kapitalo.....</i>	<i>10</i>
<i>Dėl žyminio mokesčio grąžinimo, kai grąžinus šį mokestį teismo nutartyje nurodytam asmeniui (ieškovui) teismas ištaiso rašymo apsirikimą šioje nutartyje ir nurodo šį žyminį mokestį grąžinti kitam asmeniui (faktiškai žyminį mokestį už ieškovą sumokėjusiam asmeniui)</i>	<i>11</i>
13. MUITINĖS VEIKLA.....	12
<i>Dėl teisės pateikti skundą Muitinės departamentui dėl Muitinės laboratorijos tyrimo protokolo.....</i>	<i>12</i>
20. CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ UŽ ŽALĄ, ATSIKADUSIĄ DĖL VALDŽIOS INSTITUCIJŲ NETEISĖTŲ VEIKSMŲ	12
<i>Dėl suimtųjų teisės skambinti ir kalbėti telefonu arba naudotis interneto telefonija.....</i>	<i>13</i>
21. VALSTYBĖS TARNAUTOJO STATUSO ĮGIJIMAS, PASIKEITIMAS, PRARADIMAS IR ATSAKOMYBĖ.....	14
<i>Dėl nuosprendžio vykdymo senaties įtakos tarnybinės nuobaudos skyrimo termino skaičiavimui.....</i>	<i>14</i>
22. KITI SU VALSTYBĖS TARNYBA SUSIJĘ KLAUSIMAI.....	14
<i>Dėl valstybės tarnautojų į pareigas priėmusio asmens teisės priimti galutinį sprendimą, vertinant tarnautojo tarnybinę veiklą.....</i>	<i>14</i>
24. VIETOS SAVIVALDA	15
<i>Dėl teisės pasinaudoti Reklamos įstatymo 12 straipsnio 11 dalyje įtvirtintomis supaprastintomis leidimo įrengti išorinę reklamą sąlygomis.....</i>	<i>15</i>
<i>Dėl viešojo administravimo subjekto pareigos nagrinėti pareiškėjų prašymus dėl informacijos pateikimo net ir tais atvejais, kai teisės aktai nenustato tokiam subjektui pareigos kaupti ir saugoti prašomą informaciją16</i>	
29. NACIONALINIŲ, EUROPOS SĄJUNGOS IR UŽSIENIO INSTITUCIJŲ FINANSINĖ PARAMA	16
<i>Dėl paramos paraiškos pateikimo per kurjerį</i>	<i>16</i>
<i>Dėl paraiškos pateikimo termino</i>	<i>17</i>
33. FINANSŲ RINKŲ PRIEŽIŪRA.....	17

<i>Dėl poveikio priemonių už Finansinių priemonių rinkų įstatymo pažeidimus taikymo teisinių pagrindų, kai priemonė taikoma subjektui, kurio veiklą reglamentuoja Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymas.....</i>	<i>18</i>
37. BAUSMIŲ VYKDYMO IR SUĖMIMO SĄLYGOS	18
<i>Dėl nuteistųjų skatinimo tvarkos.....</i>	<i>18</i>
41. KITI GINČAI VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO SRITYJE	19
<i>Dėl neįgaliojo asmens teisės naudoti transporto priemonę, kurios priekinių šoninių stiklų šviesos laidumas yra mažesnis negu leistina</i>	<i>19</i>
II. ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENA	20
43. TEISĖ KREIPTIS Į TEISMĄ IR JOS REALIZAVIMAS	20
<i>Dėl Policijos departamento Policijos pareigūnų patirtų teisinės pagalbos išlaidų kompensavimo komisijos sprendimo ginčijimo.....</i>	<i>20</i>
<i>Dėl FNNT rašto, susijusio su tarptautinėmis sankcijomis, ginčijimo.....</i>	<i>21</i>
<i>Dėl Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos teisės skųsti ikiteismine tvarka priimtą Ginčų komisijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sprendimą</i>	<i>22</i>
<i>Dėl VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros sprendimo laikinai sustabdyti lėšų išmokėjimą ginčijimo..</i>	<i>22</i>
<i>Dėl teismo pareigos įvertinti, ar pareiškėjas nėra suinteresuota visuomenė pagal ABTĮ 112 straipsnio 1 dalį</i>	<i>23</i>

Šioje apžvalgoje vartojamos **santrumpos**:

ABTĮ	Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymas
BVK	Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodeksas
CPK	Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas
LAT	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas
LVAT	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas
VŠĮ	Viešoji įstaiga

Pastaba. Šioje apžvalgoje pateikiamos neoficialios LVAT procesinių sprendimų santraukos, kurios LVAT nesaisto. Šis dokumentas yra skirtas tik informuoti. Oficialius nutarčių bei sprendimų tekstus galite rasti pasinaudoję interaktyviomis nuorodomis. Informacija dėstoma remiantis Teisėjų tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 13P-102-(7.1.2) patvirtintu Teismų procesinių sprendimų administracinėse bylose kategorijų klasifikatoriumi (nuo 2019 m. vasario 1 d. galiojanti redakcija).

I. Administracinės bylos, kylančios iš ginčų dėl teisės viešojo administravimo srityje

4. Norminių administracinių aktų teisėtumo patikra

4.2. Teritorinių ar savivaldybių administravimo subjektų norminių administracinių aktų teisėtumas

Dėl deklaruotos gyvenamosios vietos kriterijaus nustatymo mokesčio už ikimokyklinį ir (ar) priešmokyklinį ugdymą lengvatai gauti

Byloje pagal Vyriausybės atstovo Kauno ir Marijampolės apskrityse (toliau – Vyriausybės atstovas) pareiškimą vertintas dalies Kauno miesto savivaldybės tarybos (toliau – Taryba) 2019 m. spalio 15 d. sprendimu Nr. T-454 patvirtinto Atlyginimo už vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programas, išlaikymą dydžio nustatymo ir mokėjimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) nuostatų teisėtumas ta apimtimi, kuria jose atlyginimo už vaikų, ugdomų pagal minėtas programas, išlaikymą lengvata buvo susieta su įstaigą lankančio vaiko abiejų tėvų, vieno iš abiejų turimų tėvų ar vienintelio tėvo (įtėvio, globėjo) Kauno mieste deklaruota gyvenamąja vieta.

Pirmosios instancijos teismas tenkino Vyriausybės atstovo pareiškimą, pripažino, kad ginčijamos Aprašo nuostatos prieštaravo Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 9 punktui bei Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 4 straipsnio 5 punktui.

Išplėstinė teisėjų kolegija, be kita ko, remdamasi LVAT plenarinės sesijos 2003 m. gegužės 2 d. sprendime administracinėje byloje Nr. A⁴-191/2003 pateiktais išaiškinimais, konstatavo, kad Tarybos deklaruojamo tikslo – stiprinti Kauno miesto savivaldybės gyventojų gerovę – Apraše įtvirtintu ginčo reguliavimu buvo siekiama netinkamu būdu, nederančiu su Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 4 straipsnio 5 punkte bei Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 6 punkte įtvirtintais vaikų nediskriminavimo ir lygiateisiškumo principais. LVAT pažymėjo, jog vaiko gyvenamoji vieta nesietina su jokiais objektyviomis atleidimo nuo atlyginimo už vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programas, išlaikymą mokėjimo diferenciaciją pateisinančiomis aplinkybėmis. Juo labiau tokios diferenciacijos objektyviai nepateisina savivaldybės ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo įstaigą jau lankančio vaiko tėvų po vaiko priėmimo į tokia įstaigą pasikeitusi deklaruota gyvenamoji vieta.

LVAT taip pat atkreipė dėmesį, kad Švietimo įstatymas gyvenamosios vietos kriterijaus nustatymą sieja tik su pirmumo teise patenkant į atitinkamą įstaigą, o ne su visišku šios ir vėliau iš jos kylančių kitų teisių apribojimu. Taigi Taryba Apraše įtvirtino diskriminacinį deklaruotos gyvenamosios vietos kriterijų, ribojantį teisę pasinaudoti atleidimu nuo atlyginimo už vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programas, išlaikymą mokėjimo, nenustatytą aukštesnės galios teisės akte. Tokio kriterijaus nustatymas turi tiesioginės įtakos vaikų, kurių švietimo poreikiai bei prigimtiniai gebėjimai turėtų būti tenkinami ikimokykliniu ir priešmokykliniu ugdymu, interesams, t. y. būtent jų galimybei lankyti atitinkamas ugdymo įstaigas.

Byloje pabrėžta, kad neformalusis švietimas (įskaitant ikimokyklinį bei priešmokyklinį ugdymą) iš dalies yra finansuojamas valstybės biudžeto lėšomis, o į savivaldybės biudžetą patenka ne tik gyventojų pajamų, bet ir kiti mokesčiai, nesietini su jų mokėtojų deklaruota gyvenamąja vieta. Todėl lengvatos už ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą objektyviai negalėjo būti siejamos vien tik su savivaldybės surenkamu jos gyventojų pajamų mokesčiu. Taikant Vietos savivaldos įstatymo X skirsnio „Turtas ir finansai“ 50 straipsnio 3 dalies nuostatas ir jomis remiantis priimant teisės aktus, privalu paisyti Viešojo administravimo įstatyme ir Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme įtvirtintų lygiateisiškumo ir vaikų nediskriminavimo reikalavimų. Vaikų, kaip vienos iš labiausiai pažeidžiamų socialinių grupių, teisių apsauga yra reglamentuota atskiru Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, o vaiko teisėms ir teisėtiems interesams, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos priištus tarptautinius įsipareigojimus pagal Vaiko teisių konvenciją, užtikrinti visais atvejais turi būti suteikiamas prioritetas.

LVAT atmetė Tarybos apeliacinį skundą.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2023 m. sausio 11 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-591-629/2022

Teismo proceso Nr. 3-62-3-02033-2020-6

Procesinio sprendimo kategorija 4.2

[Prieiga internete](#)

5. Rinkimai, referendumai ir politinių partijų veikla

5.3. Savivaldybių tarybų rinkimai

5.3.1. Savivaldybės tarybos narių rinkimas

Dėl politinės partijos teisės, pasibaigus pareiškinių dokumentų pateikimo terminui, prašyti ištaisyti klaidą, susijusią su eiliškumu kandidatų į savivaldybės tarybos narius sąrašą

Pareiškėjas Liberalų sąjūdžio Trakų rajono skyrius (toliau – Skyrius) kreipėsi į LVAT su skundu, kuriuo prašė panaikinti Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) sprendimą „Dėl kandidatų sąrašo“ ir įpareigoti VRK pakoreguoti pareiškėjo kandidatų į savivaldybės tarybos narius sąrašą, nustatant kandidatų eiliškumą pagal Skyriaus visuotinio susirinkimo protokolą.

Byloje nustatyta, kad Skyriaus atstovė rinkimams elektroninėje sistemoje teikdama Skyriaus pareiškinius dokumentus dėl neapdairumo / galbūt naujos informacinės sistemos funkcinių trūkumų kandidatų į savivaldybės tarybos narius sąrašą sudarė atsitiktine tvarka, nesilaikydama Skyriaus visuotinio susirinkimo protokolu patvirtinto eiliškumo (reitingavimo). Toks, tikrosios partijos valios neatitinkantis sąrašas, buvo priimtas ir patvirtintas Trakų rajono savivaldybės rinkimų komisijoje. LVAT teisėjų kolegijos vertinimu, sąrašas, neatitinkantis partijos valios tikrojo turinio, negali būti pripažįstamas tinkamu pareiškiniumi dokumentu Rinkimų kodekso 75 straipsnio 1 dalies 2 punkto prasme, todėl padaryta klaida turėjo būti ištaisyta. Priešingas susidariusios situacijos vertinimas galėtų sudaryti prielaidas materialiosios konstitucinės rinkimų teisės (visa apimtimi) pažeidimui. LVAT pažymėjo, kad klaidos atsiradimas techniniuose rinkimų etapuose per se (savaime) nereiškia rinkimų nesąžiningumo, jei laikomasi bendrųjų rinkimų lygybės, skaidrumo, nešališkumo ir nepriklausomumo principų.

Įvertinusi byloje nustatytas aplinkybes, LVAT teisėjų kolegija konstatavo, kad VRK skundžiamu sprendimu nepagrįstai remdamasi Rinkimų kodekso 86 straipsniu ir 78 straipsnio 6 dalimi netenkino Skyriaus prašymo, nes šiuo atveju Skyriaus valia nebuvo keičiama ar pildoma, kandidatų į savivaldybės tarybos narius sąrašas nebuvo keičiamas, buvo tik ištaisyta techninė klaida, atsiradusi dėl netinkamo Skyriaus visuotinio susirinkimo protokolo turinio perkėlimo į elektroninę sistemą.

LVAT panaikino ginčytą VRK sprendimą ir įpareigojo Skyriaus prašymą išnagrinėti iš naujo.

2023 m. sausio 27 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. R-2-629/2023

Teismo proceso Nr. 3-66-3-00003-2023-8

Procesinio sprendimo kategorijos: 5.3.1; 5.7

[Prieiga internete](#)

Taip pat žr. 2023 m. sausio 27 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. R-6-1047/2023

Teismo proceso Nr. 3-66-3-00007-2023-2

Procesinio sprendimo kategorijos: 5.3.1; 5.7

[Prieiga internete](#)

Dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos pareigos informuoti apie nustatytus pareiškinių dokumentų trūkumus ir nustatyti terminą jiems pašalinti

Byloje vertintas Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) sprendimo, kuriuo nuspręsta iš rinkimų sąrašų išbraukti dalį politinės partijos Liberalų sąjūdžio keltų kandidatų, jiems nepateikus savo biografijų, pagrįstumas ir teisėtumas.

Įvertinęs byloje nustatytas aplinkybes, LVAT konstatavo, kad šiuo atveju VRK neatliko savo imperatyvios pareigos, nustatytos Rinkimų kodekso 80 straipsnio 5 dalyje, t. y. nustačiusi, kad pateikti ne visi Rinkimų kodekse nurodyti pareiškiniai dokumentai ar juose yra trūkumų, apie tai nepranešė pareiškėjo atstovui rinkimams ir nenustatė termino trūkumams pašalinti. LVAT taip pat pažymėjo, kad sistemiškai vertinant Rinkimų kodekso normas, pripažintina, jog tais atvejais, kai politinės partijos, politiniai komitetai ir kandidatai teisėtai ir sąžiningai pateikia pareiškinius dokumentus paskutinėmis Rinkimų kodekse nustatytų terminų dienomis ir valandomis, VRK gali nepakakti laiko nustatyti pareiškinių dokumentų trūkumus, apie juos pranešti ir nustatyti terminą tokiems trūkumams pašalinti, kuris atitiktų nurodytą Rinkimų kodekso 80 straipsnio 5 dalyje. Tačiau šis teisinio reguliavimo trūkumas negali iš viso eliminuoti VRK pareigos informuoti kandidatus apie nustatytus pareiškiniumi dokumentų trūkumus ir suteikti jiems laiko tokius trūkumus ištaisyti. Tokia išvadą LVAT teisėjų kolegija darė, be

kita ko, atsižvelgdama į tai, kad įstatymų leidėjas atsakovui suteikia ilgesnį nei trisdešimties dienų laikotarpį kandidatų pateiktai informacijai tikrinti, kreiptis su prašymais pateikti informaciją į kitas institucijas, kad šios praneštų kandidatui registruoti reikšmingus duomenis (Rinkimų kodekso 80 str. 1 d.).

LVAT sprendė, jog skundžiamu sprendimu buvo neproporcingai apribota pareiškėjo kandidatų pasyvioji rinkimų teisė, įtvirtinta Konstitucijoje ir Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje, todėl tenkino pareiškėjo skundą ir panaikino ginčytą VRK sprendimą.

2023 m. sausio 27 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. R-4-575/2023

Teismo proceso Nr. 3-66-3-00005-2023-0

Procesinio sprendimo kategorija 5.3.1

[Prieiga internete](#)

Iš esmės panašios pozicijos laikytasi ir kitose LVAT nagrinėtose administracinėse bylose, kuriose buvo vertinamas VRK sprendimų neregistruoti politinių partijų keliamų kandidatų, nepateikusių savo biografijų, nuotraukų ir (ar) turto ir pajamų deklaracijų, taip pat nesumokėjus reikiamo dydžio ar netinkama forma sumokėjus rinkimų užstatą, pagrįstumas ir teisėtumas (žr., pvz., procesinius sprendimus administracinėse bylose Nr. R-5-552/2023, Nr. eR-7-815/2023, Nr. eR-8-602/2023, Nr. eR-9-821/2023, Nr. eR-10-968/2023, Nr. eR-13-415/2023, kt.).

Dėl politinės partijos teisės atšaukti iškelto kandidato pareiškinius dokumentus

Byloje vertintas Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) sprendimo, kuriuo pareiškėjui atsisakyta išduoti kandidato į savivaldybės merus parašų rinkimo lapus Žemaičių partijai atšaukus jo pareiškinius dokumentus, pagrįstumas ir teisėtumas. Nagrinėtu atveju ginčas tarp šalių kilo dėl to, ar vadovaujantis teisės aktais, Žemaičių partijos įstatais, pakako vienasmenio partijos pirmininko sprendimo kandidatui į savivaldybės merus iš rinkimų atšaukti.

LVAT pažymėjo, jog Rinkimų kodekso nuostatos leidžia teigti, kad politinei partijai (įstatymų leidėjas neišskiria politinės partijos valdymo organo) įteikus VRK pareiškinius dokumentus būtent politinė partija turi teisę savo pareiškinius dokumentus paskelbti visiškai ar iš dalies atšauktais. Nagrinėtu atveju pareiškiniai dokumentai buvo atšaukti vieno iš politinės partijos valdymo organų. Žemaičių partijos pirmininko sprendimo teisėtumas nepatenka į ABTĮ 17 straipsnio 1 dalies 11 punkte numatytą ginčų kategoriją ir pagal bendrąją taisyklę bei Specialiosios teisėjų kolegijos formuojamą praktiką galėtų būti nagrinėjamas bendrosios kompetencijos teisme.

Įvertinusi byloje nustatytas aplinkybes, LVAT teisėjų kolegija konstatavo, jog priimdama skundžiamą sprendimą VRK veikė pagal įstatymų jai suteiktą kompetenciją – gavusi politinės partijos valdymo organo oficialiai išreikštą nenuginčytą valią, priėmė pagrįstą bei teisėtą sprendimą, todėl atmetė pareiškėjo skundą.

2023 m. sausio 16 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eR-1-556/2023

Teismo proceso Nr. 3-66-3-00002-2023-7

Procesinio sprendimo kategorijos: 5.3; 5.7

[Prieiga internete](#)

7. Socialinė apsauga

7.2. Draudėjų, apdraustųjų asmenų ir socialinio draudimo išmokų gavėjų teisės, pareigos ir atsakomybė

7.2.5. Kiti su draudėju, apdraustųjų asmenų ir socialinio draudimo išmokų gavėjų teisėmis, pareigomis ir atsakomybe susiję klausimai

Dėl įmonės turto priverstinio įkeitimo

Apžvelgiamoje byloje buvo sprendžiama dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos (toliau – VSDFV) Alytaus skyriaus sprendimo „Dėl VšĮ sanatorija „Belorus“ turto priverstinio įkeitimo“ teisėtumo ir pagrįstumo.

Byloje nustatyta, kad pareiškėjas VšĮ sanatorija „Belorus“ turėjo 145 594,48 Eur skolą Valstybinio socialinio draudimo fondui (toliau – VSDF), todėl atsakovas ginčytu sprendimu nusprendė nustatyti priverstinį įkeitimą

pareiškėjo transporto priemonėms ir ratiniam traktoriui, kurių bendra vertė – 65 500 Eur, užtikrinant priverstiniu įkeitimu jo 145 594,48 Eur skolos VSDF grąžinimą.

Pirmosios instancijos teismas, nustatęs, kad institucijos sprendimu pareiškėjo turtui nustatytas priverstinis įkeitimas atitinka visas jo taikymo sąlygas, pareiškėjo skundą atmetė. Pareiškėjas su pirmosios instancijos teismo sprendimu nesutiko.

Teisėjų kolegija nurodė, kad ginčytas sprendimas priimtas vykdant Valstybinio socialinio draudimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 20 straipsnio 3 dalies 2 punkte VSDFV teritoriniam skyriui įtvirtintą prievolę kreiptis dėl draudėjo ar draudėjo skolininko, praleidusio skolos grąžinimo draudėjui terminą, turto priverstinės hipotekos ar įkeitimo įregistravimo CPK nustatyta tvarka. Teisėjų kolegija padarė išvadą, kad atsakovas, priimdamas ginčytą sprendimą, teisėtai ir pagrįstai, siekdamas užtikrinti pareiškėjo VSDF skolą, pareiškėjo turtui nustatė priverstinį įkeitimą.

Atsakant į pareiškėjo apeliacinio skundo argumentus, ar pareiškėjo turtui galėjo būti nustatytas priverstinis įkeitimas, nes pareiškėjas buvo į Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI) paskelbtą mokesčių mokėtojų, nukentėjusių dėl karantino, sąrašą – Juridiniai asmenys, kuriems nuo 2021 m. sausio 1 d. be pateikto prašymo taikomos mokestinės pagalbos priemonės dėl Covid-19 – (toliau – Sąrašas) įtrauktas neigiamą poveikį patyręs draudėjas, paminėta, jog ginčui aktualiu laikotarpiu (nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2022 m. sausio 1 d.) galiojusioje Įstatymo 19¹ straipsnio 1 punkto redakcijoje buvo nustatyta, kad VSDF administravimo įstaigos Vyriausybei paskelbus karantiną, kurio metu nustatyti ūkinės veiklos apribojimai, draudėjams, įtrauktiems į VMI paskelbtą mokesčių mokėtojų, nukentėjusių dėl karantino, sąrašą, taiko supaprastintą socialinio draudimo įmokų, baudų, palūkanų ir delspinigių įsiskolinimo mokėjimo, palūkanų ir delspinigių skaičiavimo tvarką, ir, nepriklausomai nuo draudėjo prašomos atidėti socialinio draudimo įmokų, baudų, palūkanų ir (ar) delspinigių įsiskolinimo sumos, sprendimus dėl įsiskolinimo mokėjimo atidėjimo priima VSDFV teritoriniai skyriai.

VSDFV direktorius, atsižvelgdamas, be kita ko, į Įstatymo 19¹ straipsniu siekiamą tikslą, 2020 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-586 patvirtino Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigų santykių su draudėjais paskelbus karantiną Lietuvos Respublikos ir / ar savivaldybių teritorijose tvarkos aprašymą (toliau – Aprašymas). Teisėjų kolegija, įvertinusi Aprašymo teisės normas, padarė išvadą, kad draudėjui, įtrauktam į Sąrašą, VSDFV teritorinis skyrius taiko Įstatymo 19¹ straipsnyje nustatytą supaprastintą tvarką, kai minėtas draudėjas ne tik atitinka „neigiamą poveikį patyrusiam draudėjui“ Aprašymo 2, 2.1, 2.2 ir 2.3 punktuose nustatytas sąlygas, bet ir Aprašymo nustatyta tvarka yra pateikęs VSDFV teritoriniam skyriui nustatytos formos prašymą. Nustatęs tai, VSDFV teritorinis skyrius, prieš priimdamas sprendimą dėl aptarto draudėjo turto priverstinio įkeitimo, turi nustatyti visas Aprašymo 12 punkte įtvirtintas specialiąsias taisykles (sąlygas).

Byloje nebuvo ginčo dėl to, kad pareiškėjas Aprašymo 5 punkte nustatyta tvarka VSDFV teritoriniam skyriui Aprašymo 1 priede nustatytos formos prašymo dėl įsiskolinimo sumokėjimo atidėjimo supaprastinta tvarka nepateikė. Vadinas, nebuvo jokio pagrindo teigti, kad ginčo atveju atsakovas, nustatęs pareiškėjo 145 594,48 Eur skolą VSDF biudžetui, pareiškėjo atžvilgiu pirmiausia turėjo taikyti Aprašymo 12 punktą ir nustatyti visas jame įtvirtintas sąlygas, prieš priimdamas ginčytą sprendimą, kuriuo pareiškėjo turtui nustatė priverstinį įkeitimą.

Pareiškėjo apeliacinis skundas atmestas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2023 m. sausio 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-141-968/2023

Teismo proceso Nr. 3-62-3-01554-2021-4

Procesinio sprendimo kategorijos: 7.2.5; 12.5.4

[Prieiga internete](#)

7.9. Kiti socialinės apsaugos klausimai

Dėl aplinkybių, reikšmingų vertinant elgesio taisyklių nedarbingumo metu pažeidimą

Apžvelgiamoje byloje ginčas, be kita ko, kilo dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos (toliau – VSDFV) Kauno skyriaus sprendimo, susijusio su ligos išmokos neskyrimu dėl to, kad pareiškėjas oficialaus nedarbingumo laikotarpiu dirbdamas padarė Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės ir darbo apsaugos ministro 2005 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. V-533/A1-189 patvirtintų

Elektroninių nedarbingumo pažymėjimų bei elektroninių nėštumo ir gimdymo atostogų pažymėjimų išdavimo taisyklių (toliau – Taisyklės) 51.3, 51.6, 51.8 papunkčių pažeidimus.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą atmetė.

Teisėjų kolegija nurodė, kad Taisyklių 51 punktą nustatė, jog elgesio taisyklių nedarbingumo metu pažeidimais, be kita ko, laikoma, kai laikinai nedarbingu pripažintas asmuo: nesilaiko gydytojo nustatyto gydymo ir (ar) slaugos režimo (51.3 p.); dirba (-o), mokosi (-ėsi), keliauja (-iavo), dalyvauja (-avo) kultūros, sporto, pramoginiuose ar kituose renginiuose (51.6 p.); elgėsi taip, kad jo veiksmai galėjo užtęsti (užtęsė) laikinojo nedarbingumo trukmę (51.8 p.). Tačiau teisėjų kolegija pažymėjo, kad Taisyklių 51 punktą negali būti suprantamas izoliuotai nuo likusių Taisyklių nuostatų, kurias būtina aiškinti sistemaiškai, atsižvelgiant į reglamentuojamų teisinių santykių visumą, įtvirtinto teisinio reguliavimo nuoseklumą. Šiame kontekste atkreiptas dėmesys į Taisyklių 50 punktą, kuriame įtvirtinta, jog laikinojo nedarbingumo metu asmuo privalo vykdyti gydytojo nurodymus ir laikytis šių Taisyklių 51 punkte nurodytų elgesio taisyklių. Teisėjų kolegijos vertinimu, nurodytoje nuostatoje esantis jungtukas „ir“ suponuoja, kad Taisyklių 51 punkte įtvirtintų elgesio taisyklių nedarbingumo metu pažeidimai privalo būti vertinami gydytojo nurodymų kontekste.

Teisėjų kolegija konstatavo, kad nors izoliuotai vertinant Taisyklių 51.6 punkto nuostatą gali susidaryti įspūdis, jog elgesio taisyklių nedarbingumo metu pažeidimui konstatuoti visais atvejais pakanka nustatyti vien laikinai nedarbingu pripažinto asmens darbo faktą, pagal Taisyklių 50 punktą turi būti vertinama ir aplinkybė, ar toks asmens darbas pažeidė gydytojo nurodymus. Taip pat būtina atsižvelgti į ginčui aktualių įstatymų (*inter alia* (be kita ko) Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo), kuriuos įgyvendinant buvo patvirtintos Taisyklės (1 p.), tikslus. Vadovaujantis Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1 punktu, ligos išmokos skiriamos turintiems teisę jas gauti apdraustiesiems asmenims, tapusiems laikinai nedarbingiems dėl ligos arba traumos ir dėl to praradusiems darbo pajamų. Taigi pagal šią normą ligos išmokų dėl laikinojo nedarbingumo dėl ligos arba traumos skyrimas siejamas būtent su darbo pajamų praradimu. Kitaip tariant, tarp asmeniui skiriamų ligos išmokų ir asmens dėl laikinojo nedarbingumo prarastų darbo pajamų turi egzistuoti atitinkama sąsaja, t. y. ligos išmokomis siekiama kompensuoti (bent iš dalies) asmens dėl laikinojo nedarbingumo prarastas darbo pajamas, todėl asmeniui dėl laikinojo nedarbingumo nepraradus šių pajamų, jos ir neturi būti kompensuojamos.

Šiuo aspektu svarbu tai, kad teisės aktai nedraudžia asmeniui dirbant pagal darbo sutartį tuo pačiu metu vykdyti ir individualią veiklą, kaip nustatyta nagrinėtoje byloje, o asmens darbo pobūdis skirtingose darbovietėse ir (ar) vykdant individualią veiklą gali skirtis, kaip ir asmens nedarbingumas gali būti nulemtas įvairaus pobūdžio ligų ir (ar) traumų. Todėl gali susiklostyti situacija, kai dėl atitinkamos ligos arba traumos asmuo laikinai negalėtų vykdyti savo darbo funkcijų vienoje darbovietėje, t. y. šio darbo prasme taptų laikinai nedarbingu, tačiau tai nekliudytų jam, vykdant gydytojo nurodymus, taigi ir nepažeidžiant gydytojo nustatyto gydymo ir (ar) slaugos režimo bei neužtesiant laikinojo nedarbingumo pirmojoje darbovietėje trukmės, toliau užsiimti individualia veikla ir iš jos gauti pajamas. Tokiu atveju, asmens vykdomos individualios veiklos atžvilgiu nenustačius gydytojo nurodymų dėl ligos arba traumos nevykdymo fakto, atsižvelgiant į minėtas nuostatas, tai galėtų lemti tik su laikinai nedarbingo asmens toliau vykdoma veikla susijusios ligos išmokos nemokėjimą, tačiau savaime nesudarytų pagrindo paneigti asmens teisę į ligos išmoką dalyje dėl šio asmens dėl laikinojo nedarbingumo realiai prarastų darbo pajamų pirmojoje darbovietėje. Taigi pagal Taisyklių 51.6 punktą, taikant jį kartu su Taisyklių 50 punktu ir atsižvelgiant į Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1 punktą, taip pat Valstybinio socialinio draudimo įstatyme įtvirtintą reikalavimą dėl asmens kaltės nustatymo, priešingai, nei sprendė pirmosios instancijos teismas, vertinant, ar laikinai nedarbingu pripažinto asmens darbas pažeidė gydytojo nurodymus, be kita ko, svarbu atsižvelgti į šio darbo ir asmens ligos pobūdį bei jų tarpusavio sąveiką.

Teisėjų kolegija, įvertinusi ginčijamą aktą, sprendė, kad jame teisės normos nesusietos su objektyviais duomenimis (faktais), reikšmingais sprendžiamam klausimui, išaiškinto teisės normų taikymo aspektais neatskleisti gydytojo nustatyti reikalavimai nedarbingumo laikotarpiu, nenustatytas jų pažeidimas, nenurodytas konkretus neteisėtas elgesys ir jo poveikis sveikatos sutrikimo (ligos) ir laikino nedarbingumo trukmei, nepateikti jokie medicininėmis žiniomis pagrįsti duomenys. Dėl šių aplinkybių pripažinus administracinį aktą nepagrįstu, jis panaikintas, atitinkamai pakeičiant pirmosios instancijos teismo sprendimą.

2023 m. sausio 11 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-564-502/2022

Teismo proceso Nr. 3-62-3-00234-2021-8

Procesinio sprendimo kategorija 7.9

[Prieiga internete](#)**8. Užsieniečių teisinė padėtis****8.1. Užsieniečių atvykimas į Lietuvos Respubliką****8.1.2. Vazos**

Dėl kompetentingos institucijos pareigos argumentuoti atsisakymą išduoti nacionalinę vizą

Apžvelgiamoje byloje nagrinėtas ginčas dėl Lietuvos Respublikos ambasados Turkijoje (toliau – Ambasada) sprendimo atsisakyti išduoti nacionalinę vizą pareiškėjui teisėtumo ir pagrįstumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, konstatavęs, jog Ambasada, priimdama ginčo sprendimą, tinkamai įvertino pateiktus dokumentus ir surinktą informaciją bei pagrįstai atsisakė išduoti vizą pareiškėjui.

Pirmiausia LVAT nurodė, kad pareiškėjas, kreipdamasis dėl nacionalinės vizos išdavimo, savo prašymą grindė siekiu atvykti pas vaiką – šeimos susijungimo pagrindu. Tačiau ginčytame dokumente įrašyta bendro pobūdžio frazė, kad nebuvo pateiktas numatomo buvimo tikslas ir sąlygų pagrindimas, kuri nesuderinama su byloje nustatytais faktinėmis aplinkybėmis. Anot LVAT, šiuo klausimu nebuvo atliktas joks vertinimas bei nenurodyta, dėl kokių priežasčių paneigiama galimybė į šeimos susijungimą. LVAT sprendė, kad, nepaneigiant standartinės formos dėl atsisakymo išduoti vizą, vis dėlto kiekviena situacija yra individuali ir turi būti atsižvelgiama į kiekvieno pareiškėjo padėtį, priimtina sprendimą atitinkamai pagrindžiant tiek nustatytais faktais, tiek teisės aktų normomis. Akcentuota, kad kompetentingai institucijai ne tik nėra kliūčių standartinės formos papildymui, atsižvelgiant į konkrečias specifines aplinkybes, bet ir atskiro individualaus akto priėmimui, turinčio atitikti ne tik Viešojo administravimo įstatymo reikalavimus, bet ir gero administravimo principą.

Pareiškėjo apeliacinis skundas patenkintas, pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir priimtas naujas sprendimas. Ambasados sprendimas panaikintas ir Ambasada įpareigota iš naujo išnagrinėti pareiškėjo prašymą suteikti jam nacionalinę vizą.

2023 m. sausio 18 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-320-556/2023

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-02738-2021-8

Procesinio sprendimo kategorija 8.1.2

[Prieiga internete](#)

8.6. Užsieniečių išvykimas iš Lietuvos Respublikos**8.6.4. Draudimas atvykti**

Dėl kompetentingos institucijos pareigos vertinti užsieniečio realų ryšį su nepilnamečiais jo vaikais, sprendžiant dėl draudimo tokiam užsieniečiui atvykti į Lietuvos Respubliką

Apžvelgiamoje byloje nagrinėtas ginčas dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – atsakovas, Departamentas) sprendimo, kuriuo nuspręsta *inter alia* (be kita ko) uždrausti pareiškėjui atvykti į Lietuvos Respubliką nuo sprendimo priėmimo dienos 12 mėnesių, pagrįstumas ir teisėtumas. Toks sprendimas buvo priimtas po to, kai pareiškėjui atsisakyta pakeisti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje galimos grėsmės viešajai tvarkai pagrindu, nes pareiškėjas yra nubaustas už 47 administracinius nusižengimus, iš kurių 36 jis padarė išduoto leidimo pagrindu gyvendamas Lietuvos Respublikoje. Šis sprendimas galiojantis, nenuginčytas teismine tvarka.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, nusprendęs, kad aplinkybės apie pareiškėjo turimus šeiminius ryšius Lietuvos Respublikoje (pareiškėjas turi nepilnametę dukrą, Lietuvos Respublikos pilietę, kuri gyvena su pareiškėju ir savo motina, su kuria pareiškėjas nėra susituokęs) nepaneigia ginčyto sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo, kartu nustačius, jog pareiškėjas turi šeiminius ryšius kilmės valstybėje (galiojanti santuoka su kilmės valstybės piliete, su kuria pareiškėjas turi nepilnametę dukrą), o nustatytas draudimo terminas (vieneri metai) laikytas proporcingu.

LVAT įpareigojo atsakovą pateikti informaciją, ar pareiškėjo sutuoktinė ir jo nepilnametė dukra (pareiškėjo kilmės šalies pilietės) yra atvykusios į Lietuvos Respubliką, kaip karo pabėgėlės, jeigu taip, tai, ar šiuo metu jos gyvena Lietuvos Respublikoje. Nustatęs, kad pareiškėjo nepilnametė dukra, kaip karo pabėgėlė, gyvena Lietuvos

Respublikoje, LVAT sprendė, jog ginčytame atsakovo sprendime visiškai nepasisakyta dėl pareiškėjo realaus ryšio su jo nepilnamečiais vaikais, jų išlaikymu, nors pareiškėjas apeliaciniame skunde akcentavo savo pareigą išlaikyti nepilnamečius vaikus ir nurodė, jog vienintelis juos išlaiko. Taigi, LVAT vertinimu, Departamentas nenustatė visų reikšmingų duomenų, susijusių su pareiškėjo šeiminiiais ryšiais (su asmenimis, gyvenančiais Lietuvos Respublikoje, taip pat ir su dukra, pareiškėjo kilmės valstybės piliete, kuri šiuo metu irgi gyvena Lietuvos Respublikoje). Atitinkamai, nors pareiškėjo šeiminių ryšių aplinkybės, priimant ginčytą sprendimą, buvo įvertintos, LVAT manymu, toks vertinimas nebuvo pakankamas.

Apeliacinis skundas patenkintas, pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir priimtas naujas sprendimas – pareiškėjo skundas patenkintas, ginčytas Departamento sprendimas panaikintas.

2023 m. sausio 25 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-1242-442/2023

Teismo proceso Nr. 3-61-3-02263-2022-2

Procesinio sprendimo kategorijos: 8.6.4; 8.7

[Prieiga internete](#)

12. Mokesčiai, įmokos ir kiti privalomieji mokėjimai

12.14. Pelno mokesčiai

12.14.1. Pelno mokesčio objektas

12.14.1.1. Pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Dėl vieneto pripažinimo rizikos ir privataus kapitalo subjektu jo pajamų neapmokestinimo pagal Pelno mokesčio įstatymo 12 straipsnio 5 punktą tikslais, kai šios pajamos gautos pardavus nuosavybės vertybinius popierius, įsigytus iš steigiant vienetą jo akcininkų sunešto kapitalo

Apžvelgiamoje byloje nagrinėtas ginčas kilo dėl mokesčių administratoriaus sprendimo, kuriuo nuspręsta nepritarti, kad bendrovės A būsimajam jos valdomos Bendrovės B akcijų pardavimo sandoriui yra taikomos Pelno mokesčio įstatymo (toliau – PMĮ) 12 straipsnio 5 punkto nuostatos. Tokį sprendimą, kuriam pritarė ir pirmosios instancijos teismas, mokesčių administratorius grindė aplinkybe, kad bendrovės B akcijas įgijo bendrovės A dalyviai (akcininkai), t. y. bendrovė A lėšas pritraukė iš susijusių asmenų.

Byloje nustatyta, kad bendrovė A įsteigta 2019 m. kovo 14 d. steigimo sutartimi, jos steigėjais ir akcininkais tapo septyni fiziniai asmenys ir vienas juridinis asmuo. Kiekvienas akcininkas valdo po 12,5 proc. šios bendrovės akcijų. Steigimo metu už į bendrovės A kapitalą įneštas lėšas, iš viso 178 696 Eur, ši bendrovė įsigijo naujai išleistų bendrovės B akcijų (3,39 proc.). Bendrovės A akcininkai 2021 m. kovo 5 d. priėmė sprendimą parduoti visas bendrovės B akcijas. Šiam akcijų perleidimo sandoriui buvo prašomas pritarimas dėl PMĮ 12 straipsnio 5 punkto taikymo. Bendrovė A kitos veiklos nevykdo, kito turto neturi.

Minėtame PMĮ 12 straipsnio 5 punkte įtvirtinta, kad pelno mokesčiu neapmokestinamos kolektyvinio investavimo subjektų, rizikos ir privataus kapitalo subjektų pajamos, įskaitant dividendus ir kitą paskirstytąjį pelną, išskyrus su tikslinėmis teritorijomis susijusius atvejus.

Kaip pažymėjo LVAT teisėjų kolegija, šia nuostata įtvirtinta atitinkama pelno mokesčio lengvata. Mokesčio lengvata gali būti pasinaudojama tik tenkinus visas įstatymų leidėjo nustatytas sąlygas; mokesčio lengvata ir jos turinys negali būti aiškinami plečiamai.

Šiuo klausimu PMĮ 2 straipsnio 30¹ dalyje pateikta rizikos ir privataus kapitalo subjekto sąvoka, nurodant, kad tai yra vienetas, kurio pagrindinė vykdoma veikla yra laikinas lėšų iš nesusijusių asmenų ir (arba) viešųjų lėšų pritraukimas ir šių lėšų investavimas į kitus vienetus, jei daugiau negu 70 proc. rizikos ir privataus kapitalo subjekto investicijų sudaro investicijos į vienetą, kurių vidutinis metinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius neviršija 250 asmenų, o mokesčio laikotarpio pajamos neviršija 50 milijonų eurų arba balanse nurodyto turto vertė neviršija 43 milijonų eurų, nuosavybės vertybinius popierius ir (arba) konvertuojamąsias obligacijas, kaip ši sąvoka suprantama pagal Akcinių bendrovių įstatymą, neįtrauktus į prekybą reguliuojamoje rinkoje. PMĮ 2 straipsnio 33 dalies 1 punkte nustatyta, kad asmenys laikomi susijusiais, jei bet kurią ataskaitinio mokesčio laikotarpio arba mokesčio laikotarpio, buvusio prieš ataskaitinį mokesčio laikotarpį, dieną jie yra vienetas ir jo dalyviai¹.

¹ Vieneto dalyvis – asmuo, kuris turi nuosavybės teisę į vieneto turtą, arba asmuo, kuris neišsaugo nuosavybės teisių į vieneto turtą, bet įgyja prievolinių teisių ir (arba) pareigų, susijusių su vienetu (PMĮ 2 str. 6 d.).

LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, kad, kaip matyti iš PMJ 2 straipsnio 30¹ dalyje pateikto rizikos ir privataus kapitalo subjekto apibrėžimo, pagrindinė tokio subjekto vykdoma veikla turi būti susijusi su laikinu lėšų iš nesusijusių asmenų ir (arba) viešųjų lėšų pritraukimu ir šių lėšų investavimu į kitus vienetus (esant atitinkamoms sąlygoms). Be to, lėšos, kurias Bendrovė nusprendė investuoti į kitus vienetus, t. y. bendrovės B akcijas, buvo steigėjų įnašai bendrovės A steigimo metu. Tokie bendrovės A steigėjų įnašai už akcijas, kurias jie įsigyja ir iš kurių formuojamas bendrovės įstatinis kapitalas negali būti laikomi atitinkančiais lėšų pritraukimo iš nesusijusių asmenų sampratą pagal PMJ 2 straipsnio 30¹ dalį. Kaip pažymėjo LVAT teisėjų kolegija, nepaisant to, kad bendrovės A akcininkai prieš jos įsteigimą nebuvo susiję asmenys, iš prašyme atsakovui apibūdinto būsimąjo sandorio buvo matyti, kad lėšos šiam sandoriui buvo pritrauktos iš bendrovės A akcininkų (jų į bendrovės A kapitalą įneštų lėšų), t. y. su bendrove A susijusių asmenų. Todėl LVAT atmetė pareiškėjo argumentus dėl lėšų pritraukimo iš nesusijusių asmenų ir pritarė pirmosios instancijos teismo bei atsakovo pozicijai, kad bendrovės A pajamos iš bendrovės B akcijų pardavimo negali būti vertinamos kaip rizikos ir privataus kapitalo subjekto pajamos, kurioms būtų taikomos PMJ 12 straipsnio 5 punkto nuostatos.

2023 m. sausio 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-177-815/2023

Teismo proceso Nr. 3-61-3-02442-2021-0

Procesinio sprendimo kategorija 12.14.3

[Prieiga internete](#)

12.19. Kiti mokesčių, įmokų ir kitų privalomųjų mokėjimų klausimai

Dėl žyminio mokesčio grąžinimo, kai grąžinus šį mokestį teismo nutartyje nurodytam asmeniui (ieškovui) teismas ištaiso rašymo apsirikimą šioje nutartyje ir nurodo šį žyminį mokestį grąžinti kitam asmeniui (faktiškai žyminį mokestį už ieškovą sumokėjusiam asmeniui)

Apžvelgiamoje byloje nagrinėtas ginčas kilo dėl mokesčių administratoriaus atsisakymo grąžinti žyminį mokestį jį sumokėjusiam asmeniui, nes jis jau buvo grąžintas asmeniui, už kurį šis mokestis buvo sumokėtas. Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. gruodžio 19 d. sprendimu patvirtino tokį mokesčių administratoriaus sprendimą.

Byloje buvo nustatyta, kad 625 Eur dydžio žyminį mokestį už R. P., kaip civilinio ginčo šalį (ieškovą), sumokėjo R. P. sūnus V. P. LAT 2020 m. liepos 9 d. nutartimi atsisakė priimti R. P. kasacinį skundą ir nutarė grąžinti ieškovei R. P. 625 Eur žyminį mokestį. 2020 m. rugpjūčio 21 d. R. P. kreipėsi į atsakovą, prašydama grąžinti (įskaityti) 625 Eur permoką (skirtumą). Atsakovas 2020 m. rugsėjo 21 d. sprendimu šį žyminį mokestį pervedė į antstolio nurodytą sąskaitą banke. 2020 m. rugsėjo 29 d. R. P. kreipėsi į LAT su prašymu ištaisyti rašymo apsirikimą minėtoje nutartyje. LAT 2020 m. spalio 1 d. nutartimi nutarė ištaisyti rašymo apsirikimą, nurodant, kad žyminis mokestis grąžintinas jį faktiškai už R. P. sumokėjusiam jos sūnui V. P.

Pirmosios instancijos teismas, konstatavęs, kad žyminis mokestis ginčo atveju nors ir buvo sumokėtas iš pareiškėjos sūnaus (V. P.) banko sąskaitos, tačiau už pareiškėją R. P., todėl mokesčių administratorius, gavęs pareiškėjos 2020 m. rugpjūčio 21 d. prašymą ir 2020 m. liepos 9 d. įsiteisėjusią LAT nutartį, kurioje buvo nurodyta žyminį mokestį grąžinti R. P., pagrįstai ir teisėtai permoką grąžino į pareiškėjos R. P., o ne pareiškėjo V. P., sąskaitą banke, pareiškėjų skundus atmetė.

Pareiškėjai apeliaciniame skunde, nesutikdami su pirmosios instancijos teismo sprendimu, teigė, jog atsakovas neatsižvelgė į LAT 2020 m. spalio 1 d. nutartį, kuri yra galiojanti ir neskundžiama.

Įvertinusi bylai aktualų teisinį reguliavimą, LVAT teisėjų kolegija nurodė, kad mokesčių administratorius, gavęs suinteresuoto asmens (žyminio mokesčio mokėtojo) prašymą ir teismo nutartį, kurioje nurodyta šiam asmeniui grąžinti mokestį, privalo teismo nutartį vykdyti. Šio vertinimo nekeičia tai, kad sumokėtas žyminis mokestis remiantis nustatyta tvarka informacinėje sistemoje yra įskaitytas kito asmens vardu – nei informacinės sistemos ypatumai, nei kitos techninės kliūtys negali paneigti suinteresuoto asmens teisės susigrąžinti jo sumokėtą žyminį mokestį remiantis privaloma teismo nutartimi. Todėl LVAT konstatavo, kad, priešingai nei teigė atsakovas, mokesčio permoka priklausė ne pareiškėjai R. P., bet jį sumokėjusiam V. P. Taigi būtent pareiškėjui V. P. turėjo būti grąžinamas žyminis mokestis, nes jis, sumokėjęs mokestį už kitą asmenį, laikytinas mokesčių mokėtoju, kurio vardu remiantis nustatyta tvarka yra įskaitytinas sumokėtas žyminis mokestis. Be to, tokią išvadą darė ir LAT, 2020 m. spalio 1 d. nutartimi, nurodęs grąžinti V. P. jo sumokėtą žyminį mokestį.

Įvertinusi nurodytas aplinkybes, LVAT teisėjų kolegija sprendė, kad atsakovas netinkamai taikė žyminio mokesčio gražinimą reglamentuojančias teisės nuostatas, nepagrįstai neįvykdė galiojančios LAT 2020 m. spalio 1 d. nutarties ir nepagrįstai atsisakė gražinti pareiškėjui jo sumokėtą 625 Eur žyminį mokestį.

LVAT įpareigojo atsakovą iš naujo išnagrinėti pareiškėjo V. P. prašymą, kartu atkreipdamas dėmesį, kad jis gali svarstyti klausimą dėl galimai nepagrįstai išmokėtų sumų R. P. susigrąžinimo teisės aktų nustatyta tvarka.

2023 m. sausio 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-37-575/2023

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-00040-2021-2

Procesinio sprendimo kategorija 12.19

[Prieiga internete](#)

13. Muitinės veikla

13.9. Kiti su muitinės veikla susiję klausimai

Dėl teisės pateikti skundą Muitinės departamentui dėl Muitinės laboratorijos tyrimo protokolo

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Muitinės departamento sprendimo, kuriuo paliktas nenagrinėtu pareiškėjo 2020 m. spalio 27 d. prašymas panaikinti Muitinės laboratorijos atlikto tyrimo protokolus bei pavesti šiai laboratorijai priimti naujus sprendimus dėl ginčo prekių (alkoholinių gėrimų) tarifinio klasifikavimo.

Savo teisę pateikti skundą dėl minėtų tyrimo protokolų pareiškėjas, be kita ko, grindė (1) Sąjungos muitinės kodekso 44 straipsnio 1 dalimi, nustatančia, kad bet kuris asmuo turi teisę pateikti skundą dėl bet kurio jam tiesiogiai ir asmeniškai taikomo muitinės sprendimo, susijusio su muitų teisės aktų taikymu, kartu atkreipdamas dėmesį į šio kodekso 5 straipsnio 39 punktą, pagal kurį minėtas sprendimas – bet kuris muitinės veiksmas, susijęs su muitų teisės aktais, kuriuo duodamas nurodymas konkrečiu atveju, sukeliantis teises pasekmes atitinkamam asmeniui arba asmenims; (2) Muitinės įstatymo 31 straipsnio 1 punktu, įtvirtinančiu, kad skundai dėl teritorinių muitinių ir specialiųjų muitinės įstaigų sprendimų ar jų nepriėmimo teikiami Muitinės departamentu; (3) skundų nagrinėjimo Muitinės departamente tvarką nustatančio norminio administracinio akto nuostata², numatančia, kad kiekvienas asmuo turi teisę apskųsti jam tiesiogiai ir asmeniškai taikomą Muitinės departamento, teritorinės muitinės ar specialiosios muitinės įstaigos sprendimą, susijusį su muitinės įgyvendinamų Europos Sąjungos teisės aktų, taip pat kitų muitinės kompetencijai priskirtų teisės aktų taikymu.

LVAT pritarė pirmosios instancijos teismo vertinimui, kad ginčo Muitinės laboratorijos tyrimo protokolai nėra pareiškėjui tiesiogiai ir asmeniškai taikomi specialiosios muitinės įstaigos sprendimai.

Pasak LVAT teisėjų kolegijos, šiuose protokoluose nėra suformuluoti jokie nurodymai tiesiogiai ir asmeniškai pareiškėjui arba kitokie nurodymai, sukeliantys jam teises pasekmes (pvz., įpareigojimas prekių dokumentuose kitaip klasifikuoti ginčo prekes), o tik užfiksuotos faktinės aplinkybės dėl tyrimui pateiktų alkoholinių gėrimų savybių, pagal kurias šie gėrimai priskirtini vienai ar kitai Kombinuotosios nomenklatūros pozicijai. Šie tyrimo protokolai laikytini tarpiniais dokumentais, tik sudarančiais prielaidas priimti ir / ar parengti galutinį sprendimą. Kaip papildomai pastebėjo LVAT teisėjų kolegija, tai, kad tyrimo protokolai apžvelgiamu atveju nesukėlė pareiškėjui savarankiškų teisinių pasekmių, iš esmės patvirtino ir pats pareiškėjas, teigdamas, kad mokesčių administratorius ir kiti asmenys priima sprendimus, vadovaudamiesi šiais protokolais. Be to, nebuvo pagrindo manyti, jog pareiškėjas, ginčydamas vėlesnį administracinį sprendimą, kartu negalėtų ginčyti ir tyrimo protokolų išvadų, kaip vėlesnio administracinio sprendimo teisinio ir / ar faktinio pagrindo (motyvo).

LVAT atmetė pareiškėjo apeliacinį skundą.

2023 m. sausio 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-12-662/2023

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-04117-2020-0

Procesinio sprendimo kategorijos: 12.16.4; 43.5.1.1

[Prieiga internete](#)

20. Civilinė atsakomybė už žalą, atsiradusią dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų

² Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2016 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 1B-1074 patvirtintų Skundų pateikimo Muitinės departamentui prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir jų nagrinėjimo nuostatų 5.1 p.

20.5. Kiti su civiline atsakomybe susiję klausimai

20.5.1. Laisvės atėmimo bausmę atliekančių asmenų skundų dėl žalos atlyginimo už netinkamas kalinimo sąlygas nagrinėjimas

Dėl suimtųjų teisės skambinti ir kalbėti telefonu arba naudotis interneto telefonija

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl neturtinės žalos, kurią pareiškėjas, be kita ko, kildino iš to, kad jam Šiaulių tardymo izoliatoriuje (toliau – Šiaulių TI) nebuvo leidžiama naudotis vaizdo skambučiais su sutuoktine, atlyginimo. Pirmosios instancijos teismas šiuo aspektu nenustatė atsakovo neteisėtų veiksmų, todėl pareiškėjo skundą atmetė.

Byloje nustatyta, kad atsakovas iki 2021 m. vasario 22 d. ribojimą pareiškėjui skambinti vaizdo skambučiu toje pačioje įstaigoje esančiai sutuoktinei grindė techninių galimybių nebuvimu (kad sutuoktinė neturi galimybės prisijungti prie savo elektroninio pašto). Nuo 2021 m. vasario 22 d. techninės galimybės pareiškėjui skambinti vaizdo skambučiu sutuoktinei buvo užtikrintos, nepaisant to, kad pareiškėjas prašyme nebuvo nurodęs pokalbyje dalyvaujančio asmens el. pašto adresu, tačiau nuo 2021 m. kovo 6 d. pareiškėjui ši galimybė vėl buvo apribota (t. y. jo prašymai skambinti vaizdo skambučiais sutuoktinei nebuvo tenkinami) motyvuojant tuo, kad atnaujinta galimybė nuteistiesiems (suimtiesiems) organizuoti trumpalaikius bekontakčius pasimatymus.

Šiame kontekste LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, kad teisės aktai nustato galimybę suimtiesiems kiekvieną dieną skambinti ir kalbėti telefonu arba naudotis interneto telefonija, ši galimybė (teisė) nėra ribojama atsižvelgiant į suimtiesiems suteikiamus pasimatymus, t. y. suimtieji turi teisę ir į telefono skambučius, ir į pasimatymus. Tuo tarpu atsakovas nepateikė duomenų, kad nuo 2021 m. kovo 6 d. nebeliko techninės galimybės vaizdo skambučiams tarp pareiškėjo ir jo sutuoktinės. Atsakovas taip pat nepateikė duomenų, jog pareiškėjas prašė suteikti vaizdo skambučius kaip kompensaciją karantino ribojimų galiojimo metu neįvykusiems pasimatymams. Todėl teisėjų kolegija konstatavo, jog atsakovo nurodyta aplinkybė, kad nuo 2021 m. kovo 6 d. Šiaulių TI buvo atnaujinta galimybė organizuoti trumpalaikius bekontakčius pasimatymus, kuriais naudojosi ir pareiškėjas, nepaneigia pareiškėjo teisės tuo pačiu metu naudotis telefoniniais skambučiais ar internetine telefonija. Be to, teisėjų kolegija pažymėjo, kad pareiškėjui nuo 2021 m. vasario 22 d. iki 2021 m. kovo 5 d. buvo sudarytos techninės galimybės skambinti vaizdo skambučiu sutuoktinei, neatsižvelgiant į tai, jog pareiškėjas prašyme dėl vaizdo skambučio nebuvo nurodęs pokalbio dalyvio elektroninio pašto adresu, į kurį gaunama prisijungimo nuoroda apie vykstantį skambutį, todėl pareiškėjas, teikdamas vėlesnius analogiškus prašymus dėl vaizdo skambučių, turėjo teisėtą lūkestį, kad pareiškėjui ir toliau bus suteikiama (užtikrinama) tokia galimybė, ypač atsižvelgiant į tai, jog atsakovas atsisakymą suteikti pareiškėjui galimybę vaizdo skambučiu skambinti sutuoktinei nuo 2021 m. kovo 6 d. grindė nebe techninėmis kliūtimis, o aplinkybe dėl atnaujintų trumpalaikių bekontakčių pasimatymų.

Atsižvelgdama į tai, kad vaizdo skambučiai suimtiesiems gali būti suteikiami tik kaip alternatyva skambinimui telefonu, teisėjų kolegija pažymėjo, jog atsakovas į bylą nepateikė duomenų, kad pareiškėjui laikotarpiu nuo 2021 m. kovo 6 d. iki 2021 m. gegužės 3 d., kaip alternatyva vaizdo skambučiams, buvo suteikiami telefoniniai pokalbiai. Taigi teisėjų kolegija konstatavo, jog atsakovas laikotarpiu nuo 2021 m. kovo 6 d. iki 2021 m. gegužės 3 d., esant techninėms galimybėms, neužtikrino pareiškėjo teisės, kaip alternatyva skambinimui telefonu, pasinaudoti vaizdo skambučiu su sutuoktine, todėl pirmosios instancijos teismas nepagrįstai sprendė, kad atsakovas šiuo atžvilgiu neatliko jokių neteisėtų veiksmų.

Remdamasi nurodytomis aplinkybėmis, teisėjų kolegija sprendė, kad šiuo atveju yra pagrindas konstatuoti neteisėtus atsakovo veiksmus (neveikimą). Byloje taip pat buvo konstatuoti atsakovo neteisėti veiksmai (neveikimas) nepagrįstai netenkinus pareiškėjo prašymų dėl trumpalaikių pasimatymų su sutuoktine skyrimo. Teisėjų kolegijai nekilo abejonių, kad dėl nurodytų neteisėtų atsakovo veiksmų (neveikimo) pareiškėjas, negalėdamas palaikyti tinkamų socialinių ryšių su savo sutuoktine, patyrė neigiamus išgyvenimus (neturtinę žalą), o tarp atsakovo neteisėtų veiksmų (neveikimo) ir pareiškėjo patirtos neturtinės žalos yra priežastinis ryšys. Atsižvelgiant į tai, konstatuota, kad yra faktinis ir teisinis pagrindas priteisti pareiškėjui 200 Eur neturtinės žalos atlyginimą.

Taigi, pareiškėjo apeliacinis skundas tenkintas iš dalies, pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir priimtas naujas sprendimas, kuriuo pareiškėjo skundas tenkintas iš dalies ir jam priteista iš atsakovo 200 Eur neturtinei žalai atlyginti.

2023 m. sausio 25 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. TA-127-492/2023

Teismo proceso Nr. 3-64-3-01846-2021-0

Procesinio sprendimo kategorija 20.5.1

[Prieiga internete](#)

21. Valstybės tarnautojo statuso įgijimas, pasikeitimas, praradimas ir atsakomybė

21.3 Valstybės tarnautojų atleidimas iš pareigų

21.3.2. Atleidimas, pritaikius tarnybinę atsakomybę

Dėl nuosprendžio vykdymo senaties įtakos tarnybinės nuobaudos skyrimo termino skaičiavimui

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl Vilniaus apygardos teismo pirmininko įsakymo, kuriuo pareiškėjai pritaikyta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų – pagrįstumo ir teisėtumo. Ginčo tarnybinė nuobauda paskirta už tai, kad pareiškėja padarė šurkštų tarnybinį nusižengimą – nevykdė pareigybės aprašyme nustatytų pareigų, dėl kurių baudžiamosiose bylose buvo neįvykdyti du teismo baudžiamieji įsakymai ir nuosprendis.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjos skundą, konstatavęs, kad ginčo įsakymas priimtas laikantis nustatytos tvarkos ir nepraleidus Valstybės tarnybos įstatyme nustatytų terminų.

Byloje buvo nustatyta, kad pareiškėjos veika, t. y. pareigybės aprašyme nustatytų pareigų nevykdymas, dėl kurio baudžiamosiose bylose buvo neįvykdyti du teismo baudžiamieji įsakymai ir nuosprendis, truko iki 2022 m. vasario 17 d., kuomet pareiškėja bylas perdavė Vilniaus apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkui, po ko 2022 metais bylose nustatyta tvarka buvo priimti procesiniai sprendimai dėl baudų išieškojimo arba nuspręsta išieškojimą nutraukti suėjus apkaltinamojo nuosprendžio vykdymo senačiai. Todėl LVAT darė išvadą, kad nagrinėtu atveju nusižengimo padarymo momentas nesietinas su apkaltinamųjų nuosprendžių vykdymo senaties termino pabaiga, nes, net ir pasibaigus senaties terminui, pareiškėja turėjo pareigą atlikti jos kompetencijai priskirtus veiksmus baigiant baudžiamųjų įsakymų ir nuosprendžio vykdymo veiksmus, tai buvo padaryta Vilniaus apygardos teismo teisėjams priėmus atitinkamas nutartis 2022 metais. Todėl, sprendžiant dėl pareiškėjos tarnybinio nusižengimo padarymo momento, Valstybės tarnybos įstatymo 34 straipsnio 1 dalies nuostatos, numatančios 6 mėnesių tarnybinės nuobaudos skyrimo terminą, taikytos tinkamai.

LVAT teisėjų kolegija darė išvadą, kad byloje buvo nustatyti visi pareiškėjos padaryto tarnybinio nusižengimo sudėties elementai, atlikta pareiškėjos veikos kvalifikavimo patikra ir pagrįstai nuspręsta, kad pareiškėja padarė jai inkriminuotus pažeidimus, todėl atmetė pareiškėjos apeliacinį skundą.

2023 m. sausio 18 d nutartis administracinėje byloje Nr. A-1048-1047/2023

Teismo proceso Nr. 3-61-3-01808-2022-6

Procesinio sprendimo kategorijos: 21.2; 21.3.2

[Prieiga internete](#)

22. Kiti su valstybės tarnyba susiję klausimai

22.2. Valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimas

Dėl valstybės tarnautojų į pareigas priėmusio asmens teisės priimti galutinį sprendimą, vertinant tarnautojo tarnybinę veiklą

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl Anykščių rajono savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) direktoriaus įsakymo, kuriuo, nepritariant Tarnybinės veiklos vertinimo komisijos (toliau – Komisija) išvadai, pareiškėjos tarnybinė veikla įvertinta „gerai“ ir neįgyvendintas Komisijos išvadoje pateiktas siūlymas, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad Administracijos direktorė, atlikdama pareiškėjos tarnybinės veiklos vertinimą, prisiėmė funkcijas, kurias teisės aktai – Valstybės tarnybos įstatymas ir Aprašas³ – yra priskyre kitiems subjektams, t. y. valstybės tarnautojo tiesioginiam vadovui ir Komisijai, ir taip viršijo Administracijos

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1176 patvirtintas Priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašas.

direktorei nustatytą kompetenciją, todėl ginčo įsakymą laikė neteisėtu, panaikino ir įpareigojo Administraciją teisės aktų nustatyta tvarka priimti naują sprendimą dėl Komisijos išvadoje pateikto siūlymo.

Nagrinėtu atveju byloje buvo nustatyta, kad pareiškėjos tiesioginis vadovas, atlikęs jos tarnybinės veiklos vertinimą, ją įvertino „labai gerai“ ir pareiškėją į pareigas priimančiam asmeniui pasiūlė pareiškėjai suteikti 3 mokamas poilsio dienas. Administracijos direktorė, nesutikusi su tokiu pareiškėjos tarnybinės veiklos vertinimo rezultatu, kreipėsi į Komisiją, kuri, atlikusi pareiškėjos tarnybinės veiklos vertinimą, pareiškėjos tarnybinę veiklą įvertino „labai gerai“ ir pareiškėją į pareigas priimančiam asmeniui pasiūlė suteikti 1 mokamą poilsio dieną. Administracijos direktorė, nesutikusi su tokia Komisijos išvada, priėmė skundžiamą įsakymą, kuriuo pareiškėjos tarnybinę veiklą įvertino „gerai“ ir neįgyvendino Komisijos išvadoje pateikto siūlymo.

Remdamasis valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimą nustatančiame Valstybės tarnybos įstatymo 27 straipsnyje (2018 m. birželio 29 d. įstatymo Nr. XIII-1370 redakcija) įtvirtintu teisiniu reguliavimu, atsižvelgęs į Aiškinamajame rašte „Dėl įstatymų projektų Reg. Nr. XIII-1596–XIII-1608“ pateiktus paaiškinimus, kad projekte numatyta, jog įstaigose sudaromos komisijos, kurios tais atvejais, kai vertinamas valstybės tarnautojas nesutinka su tiesioginio vadovo vertinimu, taip pat kitais atvejais – į pareigas priimančiam asmeniui pareikalavus, pateiktų išvadą dėl valstybės tarnautojų veiklos vertinimo, o galutinį sprendimą priimtų į pareigas priimančias asmuo, LVAT konstatavo, jog pirmosios instancijos teismo išvada, kad Administracijos direktorė, priimdama ginčo įsakymą ir atlikdama pareiškėjos tarnybinės veiklos vertinimą, viršijo jai nustatytą kompetenciją, negali būti laikoma teisėta ir pagrįsta.

LVAT taip pat atkreipė dėmesį, kad nagrinėtoje byloje aktualus ir taikytinas teisinis reguliavimas, lyginant jį su įtvirtintu Valstybės tarnybos įstatymo 22 straipsnyje (2002 m. balandžio 23 d. įstatymo Nr. IX-855 redakcija su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais), yra pasikeitęs, todėl aptariamam atveju nėra aktualus ankstesnis teismų praktikoje pateiktas šių pasikeitusių normų aiškinimas.

Atsižvelgęs į tai, kad pirmosios instancijos teismo išvada dėl ginčo įsakymo buvo padaryta nenustačius visų bylai svarbių aplinkybių, jų neištyrus, neatlikus jų teisinio vertinimo, LVAT atsakovų Administracijos ir Anykščių rajono savivaldybės, atstovaujamos Administracijos, apeliacinį skundą tenkino iš dalies – panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir perdavė bylą nagrinėti iš naujo.

2023 m. sausio 11 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-16-1188/2023

Teisminio proceso Nr. 3-65-3-00130-2021-6

Procesinio sprendimo kategorijos: 22.2; 59.1.5

[Prieiga internete](#)

24. Vietos savivalda

24.4. Administracinių paslaugų teikimas

Dėl teisės pasinaudoti Reklamos įstatymo 12 straipsnio 11 dalyje įtvirtintomis supaprastintomis leidimo įrengti išorinę reklamą sąlygomis

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) sprendimų, kuriais atsisakyta pareiškėjui išduoti leidimus įrengti išorinę reklamą, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą nustatęs, kad pareiškėjas prašymus išduoti naujus leidimus įrengti išorinę reklamą pateikė vėliau nei prieš 20 darbo dienų iki leidimų galiojimo termino pabaigos, todėl privalėjo pateikti visus teisės aktuose nurodytus dokumentus, įskaitant reklamos įrengimo projektus bei objektus, ant kurių įrengiama išorinė reklama, nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdančio asmens sutikimą, tačiau to nepadarė.

Įvertinęs Reklamos įstatymo 12 straipsnio 11 dalyje bei Aprašo⁴ 17 punkte įtvirtintų normų turinį, LVAT darė išvadą, kad jose nustatytos supaprastintos sąlygos leidimui gauti (reikalaujama pateikti mažesnės apimties dokumentus) tiems subjektams, kurie jau turi leidimą, tačiau tik tuo atveju, jeigu jie dėl naujo leidimo išdavimo į atsakingą savivaldybės instituciją kreipiasi šiose normose nurodytais terminais [t. y. ne vėliau kaip prieš 20 darbo dienų iki leidimo galiojimo termino pabaigos]. Byloje nustačius, kad abi paraiškas pareiškėjas

⁴ Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. A-1282 patvirtintas Leidimų įrengti išorinę reklamą išdavimo tvarkos aprašas.

Administracijai teikė jau pasibaigus anksčiau išduotiems leidimams, konstatuota, kad pareiškėjas naujas paraiškas pateikė nesilaikydamas Reklamos įstatymo 12 straipsnio 11 dalyje bei Aprašo 17 punkte įtvirtinto termino, todėl sprendžiant leidimų išdavimo klausimą pagal pareiškėjo pateiktas paraiškas, buvo taikomi bendri išorinės reklamos įrengimo reikalavimai, pagal kuriuos pareiškėjas privalėjo pateikti visus leidimams gauti nustatytus dokumentus. LVAT vertinimu, žemę, statinius ar kitus objektus, ant kurių įrengiama išorinė reklama, nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdančio asmens sutikimo nepateikimas nagrinėtu atveju reiškė, kad nebuvo visų būtinų teisinių prielaidų leidimui išduoti, o atsisakymas jį išduoti tokiu pagrindu buvo teisėtas ir pagrįstas.

LVAT atmetė pareiškėjo apeliacinį skundą.

2023 m. sausio 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-5-822/2023

Teismo proceso Nr. 3-62-3-00176-2021-3

Procesinio sprendimo kategorija 24.4

[Prieiga internete](#)

Dėl viešojo administravimo subjekto pareigos nagrinėti pareiškėjų prašymus dėl informacijos pateikimo net ir tais atvejais, kai teisės aktai nenustato tokiam subjektui pareigos kaupti ir saugoti prašomą informaciją

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) sprendimo, kuriuo atsisakyta pareiškėjams pateikti techninio projekto kopiją, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjų skundą, nustatęs, kad pagal teisinį reguliavimą atsakovas, nebūdamas ginčo pastato statytoju, neturėjo pareigos saugoti ginčo techninį projektą ir jį pateikti pareiškėjams.

Įvertinęs aptariamoje byloje susiklosčiusias faktines aplinkybes, LVAT darė išvadą, kad nepaisant to, jog atsakovui tiesioginis imperatyvas saugoti ginčo dokumentą teisiniu reguliavimu nebuvo numatytas, atsakovas, priėmęs pareiškėjams nepalankų sprendimą, pasielgė per daug biurokatiškai ir itin formaliai, jei realiai disponavo ginčo dokumentu bei iš tikro buvo gautas ginčo techninio projekto autoriaus sutikimas dėl jo prieinamumo tretiesiems asmenims. Taip galėjo būti paneigta Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalies nuostata, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms. Negalėdamas padaryti neabejotinos išvados dėl ginčo dokumento buvimo pas atsakovą, jo autoriaus realaus sutikimo leisti susipažinti su šiuo projektu ar gauti šio dokumento kopiją, LVAT pareiškėjų apeliacinį skundą tenkino iš dalies – grąžino bylą pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

2023 m. sausio 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-143-556/2023

Teismo proceso Nr. 3-63-3-01202-2021-5

Procesinio sprendimo kategorijos: 24.4; 41

[Prieiga internete](#)

29. Nacionalinių, Europos Sąjungos ir užsienio institucijų finansinė parama

29.1. Paraiškų administravimas

29.1.1. Paraiškų priėmimas, vertinimas ir paramos išmokėjimas

Dėl paramos paraiškos pateikimo per kurjerį

Byloje spręstas ginčas, kilęs dėl Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) sprendimo, kuriuo pareiškėjos paramos paraiška atmesta dėl to, kad buvo pateikta nesilaikant Administravimo taisyklėse⁵ nustatytos jos pateikimo tvarkos, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas panaikino skundžiamą Agentūros sprendimą, nustatęs, kad Agentūra nevertino pateiktų dokumentų turinio, nepasisakė dėl paraiškos kurjeriui įteikimo datos, kuri nurodyta ant voko, o sprendimą atmesti paraišką priėmė vadovaudamasi vien tik aplinkybe, kad paraiškos transportavimo paslaugą suteikęs asmuo nebuvo įtrauktas į pašto paslaugų teikėjų sąrašą.

LVAT konstatavo, jog aplinkybės, kad paraiškos transportavimo paslaugą suteikęs asmuo nebuvo įtrauktas į pašto paslaugų teikėjų sąrašą, neturėjo reikšmės sprendžiant, ar paraiška buvo pateikta Administravimo

⁵ Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 patvirtintos Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklės.

taisyklių 31 punkte nustatyta tvarka. Ginčo teisinius santykius reglamentuojančiuose teisės aktuose, iš jų – ir Administravimo taisyklėse, įgyvendinimo taisyklėse⁶, nepateikta nei kurjerio sąvoka, nei reikalavimai asmeniui, vykdančiam tokią veiklą, *inter alia* (be kita ko) pranešti apie savo veiklos pradžią Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai ir būti įtrauktam į pašto paslaugų teikėjų sąrašą. Todėl LVAT teisėjų kolegija pritarė pirmosios instancijos teismo išvadai, kad Administravimo taisyklių 31.3 papunktyje nurodytas paramos paraiškos ir prašomų dokumentų pateikimo būdas „per kurjerį“, taikomas „<...> Karantino ar ekstremalios situacijos dėl Covid-19 ligos (koronaviruso infekcijos) plitimo grėsmės metu <...>“, netapatas vienam iš Pašto įstatymu reglamentuojamų, dėl ko toks kurjeris nėra pašto paslaugos teikėjas Pašto įstatymo prasme.

LVAT pabrėžė, jog nagrinėtu atveju svarbiausia aplinkybė buvo paraiškos pateikimo terminas. Byloje nenustačius aplinkybių, paneigiančių ant voko nurodytos paraiškos įteikimo kurjeriui datos, daryta išvada, kad paramos paraiška buvo išsiųsta ne vėliau nei paskutinę paramos paraiškų priėmimo tvarkaraštyje nurodytą dieną.

LVAT atmetė Agentūros apeliacinį skundą.

2023 m. sausio 11 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-554-624/2023

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-02599-2021-3

Procesinio sprendimo kategorija 29.1.1

[Prieiga internete](#)

Dėl paraiškos pateikimo termino

Byloje spręstas ginčas, kilęs dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) rašto, kuriuo atsisakyta vertinti pareiškėjo – nevyriausybinės organizacijos – pateiktą paraišką, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas panaikino skundžiamą Administracijos raštą, konstatavęs, kad pareiškėjas nepraleido paraiškos pateikimo termino, o pats raštas yra nemotyvuotas.

Apertiamoje byloje nustatyta, kad Administracija išplatino kvietimą nevyriausybinėms organizacijoms teikti paraiškas pagal Nevyriausybinių organizacijų ir bendruomeninės veiklos stiprinimo 2021 metų veiksmų plano įgyvendinimo priemonę, nurodė, jog paraiškos turi būti pateiktos iki 2021 m. birželio 25 d. 15.45 val. Pareiškėjas 2021 m. birželio 25 d. išsiuntė paraišką registruota pašto siunta, kuri Administracijoje gauta 2021 m. birželio 28 d. Administracija skundžiamu raštu pareiškėją informavo, kad paraiška nebus vertinama.

LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, jog tvirtindama Aprašą⁷ Administracija pati užprogramavo netikslų paraiškų pateikimo būdą ir terminų skaičiavimą – Aprašo 12 punkte tik rekomenduojama teikti paraiškas elektroniniu paštu arba popierine forma Administracijoje. Tokios rekomendacijos nepaisymas negali sukelti neigiamų pasekmių pareiškėjui, kuris naudojosi visuotinai pripažintu dokumentų perdavimo savivaldybės institucijai būdu – registruota pašto siunta – ir tai padarė Apraše nustatytu terminu.

LVAT atmetė Administracijos apeliacinį skundą.

2023 m. sausio 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-160-552/2023

Teisminio proceso Nr. 3-64-3-01608-2021-6

Procesinio sprendimo kategorija 41

[Prieiga internete](#)

33. Finansų rinkų priežiūra

⁶ Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2021 m. vasario 4 d. įsakymu Nr. 3D-83 patvirtintos Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ įgyvendinimo taisyklės, taikomos nuo 2021 metų.

⁷ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. A-857 patvirtintas Nevyriausybinių organizacijų ir bendruomeninės veiklos stiprinimo 2021 metų veiksmų plano 1.1.4 priemonės „Stiprinti bendruomeninę veiklą savivaldybėse“ įgyvendinimo Šiaulių miesto savivaldybėje aprašas.

Dėl poveikio priemonių už Finansinių priemonių rinkų įstatymo pažeidimus taikymo teisinių pagrindų, kai priemonė taikoma subjektui, kurio veiklą reglamentuoja Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymas

Apžvelgiamoje byloje nagrinėtas ginčas kilo dėl Lietuvos banko Priežiūros tarnybos direktoriaus sprendimo dalies, kuria, be kita ko, pripažinta, kad pareiškėjas, savo sąskaita sudarydamas sandorius dėl jo valdomų investicinės bendrovės akcijų ir investicinių fondų vienetų, vykdė investicinę veiklą – vertėsi sandorių sudarymo savo sąskaita veikla, nors tokia veikla verstis negalėjo. Už tai buvo taikyta poveikio priemonė, nustatyta Finansinių priemonių rinkų įstatymo (toliau – FPRĮ) 111 straipsnio 1 dalies 3 punkte – bauda, apskaičiuota FPRĮ nustatyta tvarka, o nurodytas pagrindas taikyti šią poveikio priemonę – FPRĮ 4 straipsnio 1 dalis, draudžianti nuolat ir profesionaliai teikti investicines paslaugas Lietuvos Respublikoje.

Pirmosios instancijos teismas panaikino šią sprendimo dalį nurodęs, kad ji neatitiko individualiam administraciniam aktui keliamų reikalavimų, nustatytų jo (sprendimo) priėmimo metu (2020 m. vasario 24 d.) galiojusiame Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnyje.

LVAT, vertindamas, ar pareiškėjo veikla patenka į FPRĮ reguliavimo sritį, taip pat – ar jam gali būti taikoma poveikio priemonė, nustatyta FPRĮ, pažymėjo, kad pareiškėjas yra kolektyvinio investavimo subjektų valdymo įmonė, kurios veiklą reglamentuoja specialus įstatymas – Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymas (toliau – Įstatymas) (ginčytame sprendime buvo nurodyta, kad visi investiciniai fondai, kurių investicinius vienetus pirko ir pardavė pareiškėjas, buvo skirti informuotiesiems investuotojams, pareiškėjas yra šių informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų valdymo įmonė). Įvertinusi tai, kad pareiškėjo veikla, kuri buvo atsakovo patikrinimo objektas, visų pirma, yra reguliuojama Įstatymo, LVAT teisėjų kolegija akcentavo, jog atsakovas ginčytame sprendime (jo ginčytoje dalyje) nemotyvavo, o ginčo dėl šio sprendimo dalies nagrinėjimo teisme metu taip pat iš esmės nepagrindė, kodėl už pažeidimus, padarytus vykdant tokią veiklą, turėtų būti ir buvo taikoma atsakomybė, nustatyta būtent FPRĮ, o ne Įstatyme, reglamentuojančiame informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų veiklą ir šios veiklos priežiūros ribas, nustatytos poveikio priemonės.

Šiuo aspektu įvertinusi teisinį reguliavimą LVAT teisėjų kolegija pastebėjo, jog Įstatymas eksplicitiškai nustato, kad jame nustatytos poveikio priemonės valdymo įmonėms taikomos, kai yra bent vienas iš Įstatymo 65 straipsnio 1 dalies 1–10 punktuose numatytų pagrindų, iš jų – ir kai padaromi ne tik Įstatymo, bet ir kitų teisės aktų, kurių laikymosi priežiūra priskirta priežiūros institucijos kompetencijai, taigi – ir FPRĮ, pažeidimai. Atitinkamai akcentavusi, kad pareiškėjas neprekiavo kolektyvinio investavimo subjektų, kurių valdytoja ji nebuvo, investicinių fondų vienetais, LVAT teisėjų kolegija vertino, jog atsakovo argumentai, kad tokia veikla nėra susijusi su (pernelyg atitolusi nuo) jo veikla (-os), reguliuojama (-os) Įstatymu, nėra pakankamas tam, kad pareiškėjui taikyti poveikio priemonę, nustatytą FPRĮ.

Šiomis bei kitomis aplinkybėmis LVAT vertino, kad ginčyta atsakovo sprendimo dalis nebuvo tinkamai motyvuota, todėl pirmosios instancijos teismo sprendimą paliko nepakeistą.

2023 m. sausio 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-643-624/2022

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-01155-2020-9

Procesinio sprendimo kategorija 33

[Prieiga internete](#)

37. Bausmių vykdymo ir suėmimo sąlygos

37.5. Nuobaudos ir paskatinimo priemonės

Dėl nuteistųjų skatinimo tvarkos

Nagrinėtu atveju ginčas kilo dėl turtinės žalos, kurią pareiškėjas kildino iš neteisėtų Alytaus pataisos namų (toliau – Alytaus PN) veiksmų (neveikimo), neskiriant jam, kaip profesinio mokymo įstaigoje besimokančiam nepilnamečiam nuteistajam, piniginių išmokų, atlyginimo.

LVAT teisėjų kolegija nustatė, kad pagal ginčui aktualiu laikotarpiu (nuo 2022 m. sausio 1 d. iki 2022 m. gegužės 30 d.) galiojusį teisinį reguliavimą: (1) nuo 2022 m. sausio 1 d. įsigaliojusiuose teisės aktuose (BVK ir

Aprašas⁸⁾ buvo įtvirtinta laisvės atėmimo vietų įstaigos direktoriaus teisė, esant atitinkamoms sąlygoms, iš Socialinės paramos nuteistiesiems fondo lėšų skatinti bendrojo ugdymo ar profesinio mokymo įstaigose besimokančius nepilnamečius nuteistuosius, atsižvelgiant į jų pasiektus gerus mokymosi rezultatus, tačiau (2) laisvės atėmimo vietų įstaigos direktorius sprendimą dėl tokio skatinimo ir konkretaus mėnesinės piniginės išmokos dydžio galėjo priimti (i) tik teisingumo ministro nustatyta tvarka ir (ii) tik pagal Kalėjimų departamento direktoriaus patvirtintus kriterijus.

Kalėjimų departamento direktoriaus įsakymas, kuriuo patvirtinti Aprašo 5.2 papunktyje numatyti kriterijai, buvo priimtas 2022 m. liepos 11 d., todėl Alytaus PN direktorius ginčui aktualiui laikotarpiu (nuo 2022 m. sausio 1 d. iki 2022 m. gegužės 30 d.) neturėjo pakankamo teisinio pagrindo sprendimui dėl pareiškėjo prašytų skirti piniginių išmokų priimti. Vadinas, Alytaus PN direktorius, netenkindamas pareiškėjo prašymo laikotarpiu nuo 2022 m. sausio 1 d. iki 2022 m. gegužės 30 d. skatinti pareiškėją iš Socialinės paramos nuteistiesiems fondo lėšų ir 2022 m. balandžio 21 d. raštu Nr. 363-1051 nurodydamas tokio sprendimo priežastis, neteisėtų veiksmų neatliko. Atitinkamai nenustačius Alytaus PN neteisėtų veiksmų, kaip vienos iš būtinų sąlygų valstybės civilinei atsakomybei kilti, nėra pagrindo priteisti pareiškėjui turtinę žalą.

Atsižvelgiant į tai, pareiškėjo apeliacinis skundas atmestas, o pirmosios instancijos teismo sprendimas, kuriuo pareiškėjo skundas buvo atmestas, paliktas nepakeistas.

2023 m. sausio 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. TA-418-968/2023

Teismo proceso Nr. 3-62-3-01474-2022-6

Procesinio sprendimo kategorijos: 20.2.3.1; 37.3; 37.6

[Prieiga internete](#)

41. Kiti ginčai viešojo administravimo srityje

Dėl neįgaliojo asmens teisės naudoti transporto priemonę, kurios priekinių šoninių stiklų šviesos laidumas yra mažesnis negu leistina

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Policijos departamentas) sprendimo, kuriuo netenkintas pareiškėjo prašymas leisti užtamsinti priekinius šoninius automobilio stiklus, teisėtumo ir pagrįstumo, taip pat atsakovo įpareigojimo suteikti pareiškėjui leidimą naudoti transporto priemonę, kurios priekinių šoninių stiklų šviesos laidumas yra mažesnis negu leistina.

Pirmosios instancijos teismo vertinimu, leidimas naudoti kelių transporto priemones, kurių stiklų šviesos laidumas mažesnis negu leistina, išduodamas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. rugsėjo 12 d. įsakymu Nr. 1V-319 patvirtintoje Leidimų naudoti kelių transporto priemones, kurių stiklų šviesos laidumas mažesnis negu leistina, išdavimo instrukcijoje (toliau – Instrukcija) nustatytais atvejais valstybės institucijoms, privatiesiems juridiniams asmenims ir fiziniams asmenims, kuriems paskirtos apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės, tačiau sąraše nenumatyta galimybė išduoti tokį leidimą dėl asmens neįgalumo. Todėl pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą atmetė.

Pareiškėjo manymu, pirmosios instancijos teismas formaliai aiškino teisės normas, neatsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos prisiimtus neįgalųjų teisių užtikrinimo įsipareigojimus.

Teisėjų kolegija pažymėjo, kad pirmosios instancijos teismas pagrįstai nurodė, jog Instrukcijos 4 punkte įtvirtintas baigtinis subjektų sąrašas, kuriems gali būti išduodamas leidimas, ir jame nėra numatyta galimybė išduoti leidimą naudoti kelių transporto priemones, kurių stiklų šviesos laidumas mažesnis nei leistina, dėl asmens neįgalumo. Tačiau pareiškėjas skundą teismui grindė ir kitomis ginčui aktualiomis teisės aktų normomis – Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. gegužės 27 d. įstatymu XI-854 ratifikuota Jungtinių Tautų neįgalųjų teisių konvencija ir jos Fakultatyviuoju protokolu, Neįgalųjų socialinės integracijos įstatymu. Be to, šiuo atveju buvo aktualūs išaiškinimai, pateikti LVAT 2020 m. vasario 5 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. eA-108-492/2020, kurioje teisėjų kolegija pažymėjo, kad Instrukcija yra aukštesnės galios teisės aktas – įstatymus, įgyvendinantis aktas, todėl priimant sprendimą, turėjo būti atsižvelgiama ir į kitų ginčo teisinius santykius reglamentuojančių

⁸⁾ Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2021 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 1R-441 patvirtintas Socialinės paramos suimtiesiems ir nuteistiesiems fondų sudarymo ir jų lėšų naudojimo tvarkos aprašas.

teisės aktų nuostatas, t. y. į Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos ir Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo nuostatas.

Byloje nustatyta, jog pareiškėjas nevaikšto, naudojami neįgaliojo vežimėliu ir vairuoja specialų jo poreikiams pritaikytą automobilį. Pareiškėjas automobiliu važinėja iš Vilniaus į Vilniaus raj. esančią darbovietę. Medicininių dokumentų išrašais nustatyta, kad pareiškėjui dėl medicininės būklės 5–8 kartus per dieną arba atsiradus spazmams reikalinga atlikti privatumo reikalaujančias procedūras, o alternatyvios priemonės jam nerekomenduotinos. Policijos departamento 2003 m. birželio 20 d. raštu ir pareiškėjo paaiškinimais nustatyta, kad atsižvelgiant į šį raštą ir jame nurodytas aplinkybes, pareiškėjui 2003 m. buvo išduotas leidimas tamsinti automobilio stiklus, kuris galiojo iki teisinio reguliavimo pasikeitimo.

Teisėjų kolegija, vertindama pirmosios instancijos teismo sprendime nurodytą argumentą, jog pareiškėjo privatumas galėtų būti užtikrintas pasitelkiant kitas priemones (nuimamas automobilio langų užuolaidėles), pažymėjo, jog į bylą pateikti medicininiai duomenys patvirtino, kad pareiškėjo galimybės pasiekti ir ant šoninio priekinio stiklo iš keleivio pusės pritvirtinti užuolaidėlę yra abejotinos. Be to, pareiškėjui anksčiau jau buvo išduotas leidimas tamsinti automobilio stiklus, šią techninę priemonę pripažįstant kaip veiksmingą neįgalaus asmens teisių į savarankiškumo, nepriklausomumo, pagarbos neįgalaus asmens prigimtiniam orumui užtikrinimą.

Teisėjų kolegija nesutiko, kad pareiškėjo privatumas tenkinant jo individualius fiziologinius poreikius galėtų būti užtikrintas taikant kitas alternatyvias priemones. Atsižvelgiant į tai, padaryta išvada, kad pirmosios instancijos teismo sprendime nepagrįstai konstatuota, jog tarptautiniai ir nacionaliniai teisės aktai, reglamentuojantys neįgaliųjų lygių teisių ir galimybių, socialinės integracijos visuomenėje, nediskriminavimo klausimus, nesudaro prielaidų ginti pareiškėjo, kaip neįgalaus asmens, teises jo reikalaujamu būdu.

Ginčytas Policijos departamento sprendimas panaikintas, o atsakovas įpareigotas išduoti pareiškėjui leidimą naudoti transporto priemonę, kurios priekinių šoninių stiklų šviesos laidumas yra mažesnis negu leistina.

2023 m. spalio 25 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-127-821/2023

Teismo proceso Nr. 3-61-3-02663-2021-5

Procesinio sprendimo kategorija 41

[Prieiga internete](#)

II. Administracinių bylų teisena

43. Teisė kreiptis į teismą ir jos realizavimas

43.5. Atsisakymas priimti skundą

43.5.1. Kai skundas nenagrinėtinas ABTJ nustatyta tvarka

43.5.1.1. Aktai ar veiksmai, dėl kurių negalima pateikti skundo administraciniam teismui

Dėl Policijos departamento Policijos pareigūnų patirtų teisinės pagalbos išlaidų kompensavimo komisijos sprendimo ginčijimo

Pareiškėjas kreipėsi į teismą su skundu, prašydamas panaikinti Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato (toliau – Vilniaus AVPK) viršininko rezoliucija patvirtintą Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Policijos departamentas) Policijos pareigūnų patirtų teisinės pagalbos išlaidų kompensavimo komisijos protokolu Nr. 5-P1-721 priimtą sprendimą (toliau – Sprendimas) netenkinti pareiškėjo prašymo kompensuoti teisinės pagalbos išlaidas.

Pirmosios instancijos teismas atsisakė priimti pareiškėjo skundą, nes, jo vertinimu, ginčas nenagrinėtinas teismų ABTJ nustatyta tvarka. Administraciniai teismai sprendžia bylas tik dėl žalos, atsiradusios dėl viešojo administravimo subjektų neteisėtų veiksmų, atlyginimo. Šiuo atveju žala pareiškėjui galbūt kilo dėl prokurorų ar ikiteisminio tyrimo pareigūnų veiksmų, kuriems netaikomos viešojo administravimo srities nuostatos.

Byloje nustatyta, kad Policijos departamento Imuniteto valdybos Vilniaus apygardos skyriuje buvo atliekamas ikiteisminis tyrimas, kuriame pareiškėjui buvo pateikti įtarimai padarius nusikalstamą veiką, tačiau prokuroras ikiteisminį tyrimą nutraukė. Pareiškėjas kreipėsi dėl patirtų 968 Eur teisinės pagalbos išlaidų kompensavimo.

Teisėjų kolegija pažymėjo, kad pagal Vidaus tarnybos statuto 67 straipsnį pareiškėjas pateikė prašymą kompensuoti teisinės pagalbos išlaidas, kurias patyrė ikiteisminio tyrimo metu. Taigi šios bylos ginčo dalykas yra teisinės pagalbos išlaidų kompensavimas pagal Vidaus tarnybos statuto 67 straipsnį.

Vidaus tarnybos statuto 67 straipsnis nustato, kad pareigūnui, kuris atlikdamas tarnybines pareigas viršijo tarnybines rizikos ribas, tuo būdu padarė nusikalstamą veiką ar kitokį teisės pažeidimą ir dėl to tapo įtariamuoju (specialiuoju liudytoju), kaltinamuoju arba kuris nukentėjo atlikdamas jam priskirtas tarnybines funkcijas ar dėl vidaus tarnybos, iš statutinei įstaigai skirtų lėšų kompensuojamos teisinės pagalbos išlaidos ar jų dalis. Šią kompensaciją skiria pareigūną į pareigas skiriantis asmuo iš statutinei įstaigai skirtų lėšų. Policijos pareigūnų patirtų teisinės pagalbos išlaidų kompensavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos policijos generalinio komisaro 2021 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. 5-V-861, nustato policijos pareigūnų patirtų teisinės pagalbos išlaidų ar jų dalies kompensavimo Vidaus tarnybos statuto 67 straipsnio pagrindu tvarką. Atsižvelgusi į administracinių teismų praktiką (pvz., LVAT 2014 m. vasario 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁶⁶²-563/2014; 2014 m. rugpjūčio 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁴⁶-713/2014), teisėjų kolegija sprendė, kad skundai dėl sprendimų dėl teisinės pagalbos išlaidų kompensavimo ar nekompensavimo yra nagrinėjami administraciniame teisme. Taigi apžvelgiamu atveju taip pat konstatuota, kad pareiškėjo keliamas ginčas dėl Vilniaus AVPK viršininko rezoliucija patvirtinto Policijos departamento Policijos pareigūnų patirtų teisinės pagalbos išlaidų kompensavimo komisijos protokolu priimto sprendimo teisėtumo yra teisingas administraciniam teismui.

2023 m. sausio 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-33-629/2023

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-06072-2022-4

Procesinio sprendimo kategorija 43.5.1.2

[Prieiga internete](#)

Dėl FNTT rašto, susijusio su tarptautinėmis sankcijomis, ginčijimo

Atskiruoju skundu buvo skundžiama pirmosios instancijos teismo nutartis, kuria atsisakyta priimti pareiškėjo (bendrovės) skundą dėl Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybos (toliau – FNTT) rašte nurodyto sprendimo, kuriuo FNTT atsisakė nagrinėti jo (pareiškėjo) skundą Viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 3 punkte nustatytu pagrindu. Toks sprendimas priimtas, išnagrinėjus pareiškėjo prašymą patvirtinti, kad bendrovė nuosavybės teise nepriklauso arba nėra kontroliuojama subjekto, kuriam taikomos tarptautinės sankcijos, nutraukti bendrovės turto įšaldymą, panaikinti FNTT 2022 m. liepos 20 d. įsakymo V-174 dalį dėl bendrovės ir pašalinti bendrovę iš įsakymo bei FNTT viešai internete skelbiamo sankcionuotų asmenų sąrašo.

Pirmosios instancijos teismas atsisakė priimti pareiškėjo skundą motyvuodamas tuo, kad sprendimo (įsakymo), kurio pagrindu pareiškėjas buvo įtrauktas į FNTT skelbiamą sąrašą, ir kuris sukėlė jam teisinius padarinius, pareiškėjas neginčija, todėl rašto panaikinimas nesukeltų pareiškėjui jokių teisinių padarinių.

Teisėjų kolegija pažymėjo, kad pagal Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnį asmuo turi teisę apskusti viešojo administravimo subjekto priimtą administracinį sprendimą arba veiksmą (neveikimą), taip pat viešojo administravimo subjekto vilkinimą atlikti jo kompetencijai priskirtus veiksmus šio įstatymo nustatyta tvarka tam pačiam viešojo administravimo subjektui arba aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, arba kitų įstatymų, reglamentuojančių ginčų, kylančių iš administracinių teisinių santykių, nagrinėjimą, nustatyta tvarka išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijai, arba administraciniam teismui. Prie aktų, minimų Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnyje, priskirtini ir sprendimai, kuriais atsisakoma nagrinėti asmenų prašymus ir skundus, iš jų – priimti pagal Viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 3 punktą, nustatantį, kad prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo, kito įstatymų nustatytą specialų statusą turinčio fizinio asmens sprendimu gali būti nenagrinėjamas, jeigu paaiškėja, kad dėl to paties klausimo atsakymą yra pateikęs arba sprendimą yra priėmęs viešojo administravimo subjektas, į kurį kreiptasi, arba kitas kompetentingas viešojo administravimo subjektas ir asmuo nepateikia naujų duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą.

Kadangi ginčytame FNTT rašte nurodytas sprendimas pareiškėjo skundą atsisakyti nagrinėti Viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 3 punkte numatytu pagrindu, toks sprendimas, LVAT vertinimu, gali būti administraciniame teisme nagrinėjamos bylos dalyku, todėl pirmosios instancijos teismo nutartis negali būti laikoma teisėta.

2023 m. sausio 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-40-624/2023

Teismo proceso Nr. 3-61-3-05761-2022-8

Procesinio sprendimo kategorija 43.5.1.1

[Prieiga internete](#)

Dėl Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos teisės skųsti ikiteismine tvarka priimtą Ginčų komisijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sprendimą

Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba) pateikė teismui prašymą, kuriame prašė panaikinti Ginčų komisijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Ginčų komisija) sprendimą dėl V. V. skundo vykdymo.

Pirmosios instancijos teismas atsisakė priimti skundą, nurodęs, kad šiuo atveju susiklostė neleistina situacija, kai pareiškėjas, kaip viešojo administravimo subjektas, administracinį ginčą iš esmės kelia pats su savimi. Esant pareiškėjo ir atsakovo sutapčiai, o tuo pačiu nesant vienos iš ginčo bylos šalių, nėra galimybės teismo procesui vykti.

Su tokia teismo išvada nesutikdama, teisėjų kolegija pažymėjo, kad iš bylos duomenų matyti, jog Ginčų komisija priėmė nagrinėti V. V. skundą dėl Tarnybos sprendimo dėl darbingumo lygio. Ginčų komisija, patikrinusi nurodytą Tarnybos sprendimą, priėmė byloje ginčijamą sprendimą. Tarnyba, nesutikdama su šiuo Ginčų komisijos sprendimu, kreipėsi į teismą. Tarnyba prašyme teismui save įvardijo pareiškėju, atsakovu nurodė Komisiją.

Šiuo atveju, pasak LVAT, jokios pareiškėjo ir atsakovo sutapties nėra. Pagal ABTĮ 28 straipsnio 1 dalį apskundus administracinių ginčų komisijos ar kitos išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijos sprendimą, ginčo šalių procesinė padėtis nesikeičia, taigi ginčui persikėlus į teismą, pareiškėja V. V. ir liko pareiškėja, o Tarnyba – atsakovu, nepaisant to, kad būtent ji (Tarnyba) padavė prašymą teismui.

Tarnyba ir Ginčų komisija yra du skirtingi vienas kitam nepavaldūs juridiniai asmenys. Tarnyba yra viešojo administravimo subjektas, kuriam pavesta priimti viešojo administravimo sprendimus, numatytus Neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo 18 straipsnio 2 dalyje. Komisija yra privaloma išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucija, kuri, kaip minėta, negali būti ginčo šalimi administracinėje byloje teisme. Tarnyba, kaip viešojo administravimo subjektas, administracinį ginčą iš esmės kelia ne pati su savimi, bet kreipiasi į teismą, nesutikdama su Ginčų komisijos padarytomis išvadomis, t. y. administracinį ginčą inicijuoja ne dėl savo paties sprendimo.

Teisėjų kolegija darė išvadą, kad pirmosios instancijos teismas nepagrįstai atsisakė priimti Tarnybos prašymą. Teismo nutartis panaikinta, o Tarnybos prašymo priėmimo klausimas perduotas iš naujo nagrinėti pirmosios instancijos teismui.

2023 m. sausio 11 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-41-502/2023

Teismo proceso Nr. 3-61-3-06824-2022-9

Procesinio sprendimo kategorija 59.2

[Prieiga internete](#)

Taip pat žr. 2023 m. sausio 4 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-23-822/2023

Teismo proceso Nr. 3-61-3-04872-2022-0

Procesinio sprendimo kategorija 43.5.1.1

[Prieiga internete](#)

Dėl VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros sprendimo laikinai sustabdyti lėšų išmokėjimą ginčijimo

Pareiškėjas (akcinė bendrovė) kreipėsi į teismą su skundu, prašydamas panaikinti atsakovo VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros sprendimus, kuriais laikinai sustabdytas lėšų išmokėjimas ar išlaidų pripažinimas tinkamomis finansuoti.

Pirmosios instancijos teismas atsisakė priimti pareiškėjo skundą, kadangi laikė, jog ginčijami sprendimai yra tarpiniai procedūriniai sprendimai, negalintys būti savarankišku administracinės bylos nagrinėjimo dalyku.

Teisėjų kolegija vertino, kad pirmosios instancijos teismas nepagrindė tokios savo išvados. Pirmosios instancijos teismas, nustatęs, jog atsakovas atlieka įtariamo pažeidimo tyrimą dėl pareiškėjo veiksmų vykdant

viešųjų pirkimų procedūras, iš esmės tik deklaratyviai tai konstatavo, nepaisydamas to, kad tarpiniai sprendimai ne visada nesukelia suinteresuotiems asmenims materialijų teisinių pasekmių. Pirmosios instancijos teismas nepasisakė dėl pareiškėjo skunde išdėstytų argumentų šiuo aspektu, be kita ko, jog dėl sprendimų priėmimo pareiškėjas patiria tiesiogines neigiamas teises pasekmes, t. y. negauna dalies tinkamų finansuoti išlaidų. Išanalizavusi Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 18 d. įsakymu Nr. 1K-316 patvirtintų Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatas, teisėjų kolegija taip pat konstatavo, kad nėra pagrindo teigti, jog su įtariamu pažeidimu susijusių lėšų išmokėjimo ar išlaidų pripažinimo tinkamomis finansuoti laikinas sustabdymas yra būtina pagalbinė, tarpinė įtariamo pažeidimo tyrimo procedūros dalis. Kaip matyti iš ginčo sprendimų turinio, jais buvo išspręstas savarankiškas klausimas – ar laikinai sustabdyti lėšų išmokėjimą ar išlaidų pripažinimą tinkamomis finansuoti. Įgyvendinančioji institucija neprivalo visais atvejais, kai pradėtas įtariamo pažeidimo tyrimas, laikinai sustabdyti lėšų išmokėjimą ar išlaidų pripažinimą tinkamomis finansuoti. Įgyvenančiajai institucijai yra suteikta tam tikra diskrecijos teisė nuspręsti, ar laikinai sustabdyti lėšų išmokėjimą arba išlaidų pripažinimą tinkamomis finansuoti, taip pat nuspręsti dėl tokių lėšų ar išlaidų dydžio.

Atsižvelgus į tai, kad ginčo sprendimų priėmimas lėmė tam tikrų sumų laikiną (neapibrėžtą laiką) neišmokėjimą pareiškėjui, daryta išvada, jog pareiškėjui buvo sukeltos tiesioginės neigiamos materialiosios pasekmės, bei konstatuota, kad, priešingai nei vertino pirmosios instancijos teismas, nėra akivaizdu, jog sprendimai negali būti ginčo administraciniame teisme objektais.

Pirmosios instancijos teismo nutartis panaikinta ir pareiškėjo skundo priėmimo klausimas perduotas nagrinėti iš naujo.

2023 m. sausio 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-12-520/2023

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-04259-2022-9

Procesinio sprendimo kategorija 43.5.1.1

[Prieiga internete](#)

Dėl teismo pareigos įvertinti, ar pareiškėjas nėra suinteresuota visuomenė pagal ABTĮ 112 straipsnio 1 dalį

Pareiškėjas V. D. kreipėsi į teismą su skundu, kuriuo, be kita ko, prašė pripažinti Pasvalio rajono savivaldybės 2022 m. spalio 28 d. sprendimą Nr. T1-198 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės dalies teritorijos (Pušaloto miestelio, Pušaloto viensėdžio, Orelių, Papiškių, Dičiūnų, Lavėnų, Smilgelių, Mikoliškio, Palėvenių, Sereikonių, Molynės, Toliūnų, Stumbriškio, Vytėnų kaimų pagal parengtą schemą) atsinaujinančių išteklių energetikos – vėjo energetikos inžinerinės infrastruktūros plėtros specialaus plano patvirtinimo“ neteisėtu iš esmės, prieštaraujantį aukštesnės galios teisės aktams; taip pat įpareigoti atsakovą teisingai kompensuoti pareiškėjo realiai patiriamus visus materialinius persikėlimo, veiklos keitimo ir moralinius ilgalaikius nuostolius, kurių dydis priklausys nuo savivaldybės veiksmų.

Pirmosios instancijos teismas atsisakė priimti pareiškėjo skundą, įvertinęs, kad pareiškėjas nėra subjektas, turintis teisę kreiptis į administracinį teismą su abstrakčiu pareiškimu dėl Pasvalio rajono savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinto ir Pasvalio rajono teritorijos bendrojo plano sudedamąja dalimi esančio specialiojo plano, t. y. norminio administracinio akto, teisėtumo ištyrimo, teisme taip pat nėra nagrinėjama individuali byla dėl pareiškėjo teisių pažeidimo, susijusi su tokio akto taikymu.

Teisėjų kolegija konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas pagrįstai sprendė, jog pareiškėjo prašomas panaikinti savivaldybės tarybos sprendimas yra norminis aktas, tačiau teismas visiškai nevertino, ar pareiškėjas atitinka suinteresuotos visuomenės, kaip tai apibrėžta ABTĮ 112 straipsnio 1 dalyje ir Aplinkos apsaugos įstatymo 1 dalies 22 punkte, kriterijus.

ABTĮ 112 straipsnio 1 dalyje (2021 m. gegužės 27 d. įstatymo Nr. XIV-364 redakcija, įsigaliojusi nuo 2021 m. liepos 2 d.) nustatyta, kad kreiptis į administracinį teismą prašydama iširti, ar su aplinka susijęs norminis administracinis aktas (ar jo dalis) atitinka įstatymą ar Vyriausybės norminį teisės aktą, taip pat turi teisę suinteresuota visuomenė, kaip ji apibrėžta Aplinkos apsaugos įstatyme. Vadovaujantis Aplinkos apsaugos įstatymo 1 straipsnio 22 punktu, suinteresuota visuomenė – tai vienas arba daugiau fizinių ar juridinių asmenų, kuriems daro arba gali daryti poveikį sprendimai, veiksmai ar neveikimas aplinkos ir jos apsaugos bei gamtos išteklių naudojimo srityje arba kurie yra suinteresuoti šių sprendimų procesu. Pagal šią apibrėžtį asociacijos ir kiti viešieji juridiniai asmenys (išskyrus valstybės ar savivaldybės, jų institucijų įsteigtus juridinius asmenis), kurie įsteigti teisės aktų nustatyta tvarka ir skatina aplinkos apsaugą, visais atvejais laikomi suinteresuotais asmenimis.

Teisėjų kolegija atsižvelgė į tai, kad pareiškėjas skunde, be kita ko, nurodė, jog jis suplanuotoje teritorijoje turi žemės ūkio paskirties žemės sklypų, užsiima žemės ūkio produkcijos auginimu, jis apie priimamą sprendimą nebuvo tinkamai informuotas; pareiškėjo teigimu, įrengus vėjo jėgainių parką, bus pakeista žemės paskirtis, sukurta pavojinga gyvenimui ir darbui aplinka (triukšmas, spinduliuotė, vibracija; kt.), ir tai sukels itin neigiamą poveikį aplinkai, gamtai, pakeis kraštovaizdį. Be to, pareiškėjas vienu iš skundo reikalavimų prašė įpareigoti atsakovą teisingai kompensuoti pareiškėjo nuostolius. Pirmosios instancijos teismas nutartimi atsisakė priimti skundą, tačiau dėl minėto reikalavimo (ne)priimtimumo nenurodė jokių teisinių motyvų. Taigi, pasak teisėjų kolegijos, pirmosios instancijos teismas, nenustatęs visų reikšmingų aplinkybių, nepagrįstai atsisakė priimti pareiškėjo skundą ABTĮ 33 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu.

Pareiškėjo atskirasis skundas patenkintas iš dalies, pirmosios instancijos teismo nutartis panaikinta ir pareiškėjo skundo priėmimo klausimas perduotas pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

2023 m. sausio 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-64-662/2023

Teisminio proceso Nr. 3-65-3-00653-2022-7

Procesinio sprendimo kategorija 43.5.1.1

[Prieiga internete](#)